

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLIV | NÚM. 2278
2,90€ | 14 MAIG 2023

Summe Artífex de la pau

Francesc demana a
Hongria construir
ponts entre els
pobles

EDITORIAL I EN PRIMER PLA P 3 i 8-12

© Vatican Media

El Sant Crist de Lepant, ja restaurat

P 14-15

Agustí Codinach

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (51 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

Edició paper 145€

Edició digital 90€

Edició en català

Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

Únic pagament per any

Dos pagaments semestrals

Xec nominatiu que adjunto

Domiciliació bancària (ompli ordre adjunta)

NOM COL·LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

(Departament de Subscripcions)

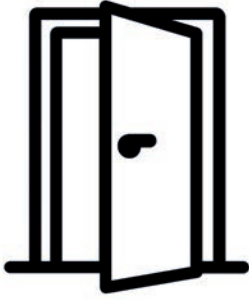
Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

© Savannah Vize

Obrim les portes!

L'acollida dels refugiats i dels migrants és un dels reptes més imperiosos de la humanitat. A les causes de la fam, de les guerres i de la manca d'oportunitats de futur, s'hi suma ara la crisi climàtica. Cada segon al món, una persona abandona casa seva per aquesta causa, segons Nacions Unides, que estima que al 2050 hi haurà 200 milions de desplaçats per motius climàtics.

El papa Francesc ha volgut dedicar bona part del seu darrer viatge apostòlic al manament evangèlic de l'acollida. Per això ha visitat Hongria, un país que en aquest aspecte mostra la cara i la creu. La creu perquè d'ençà de la crisi de refugiats del 2015, el primer ministre Viktor Orbán va posar tota mena d'impediments a l'entrada de migrants i sol·licitants d'asil per la ruta balcànica. La cara, perquè, per contrast, el país ha estat molt generós amb Ucraïna. Es calcula que des que va començar la invasió, entre 2,8 i 4 milions de persones han fugit d'Ucraïna a través d'Hongria.

Per això, en l'últim dia del viatge a Hongria, a la missa a la plaça Kossuth Lajos de Budapest, el papa Francesc va ser molt clar: «Si us plau, si us plau, obrim les portes! També nosaltres procurem —amb les paraules, els gestos, les activitats quotidianes— ser com Jesús, una porta oberta, una porta que mai no es tanca a la cara de ningú, una porta que permet entrar a experimentar la bellesa de l'amor i del perdó del Senyor.»

Davant del repte imperiós de l'acollida, les comunitats cristianes han de ser, doncs, una porta oberta a tothom. Gràcies a Déu, d'exemples no ens en falten. Arreu del món, també a casa nostra, són moltes les comunitats i entitats catòliques que parlen «amb fluïdesa el llenguatge de la caritat, idioma universal que tothom escolta i comprèn, fins i tot els més allunyats, els qui no creuen» (missatge del papa Francesc en la trobada amb els pobres i refugiats a l'església de Santa Isabel d'Hongria, el 29 d'abril).

També davant del repte de les migracions els mateixos països de la Unió Europea han de ser solidaris els uns amb els altres. Els països mediterranis com Itàlia o Espanya són els que reben una pressió més gran de migrants, que han de poder ser distribuïts de forma equitativa. «Europa ha de mostrar que és la Unió Europea també en això», va manifestar Francesc durant el viatge de tornada a Roma.

Contingut

- 03**
Editorial
- 05**
La setmana
- 06**
Opinió
- 08**
En primer pla
- 13**
Vida eclesial
- 26**
Reportatge
- 30**
Carta dominical
- 32**
Bíblia
- 34**
Litúrgia
- 36**
Espai lectors
- 38**
Societat
- 46**
Agenda
- 47**
Des del carrer

Desè aniversari de la mort de Maruja Moragas

PÀGINA 18

19

Unitat de Cors en la trobada diocesana de la catedral

Finances útils per al Sud global

PÀGINA 26-29

Josep Maria Gavín, In memoriam

PÀGINA 20

47

Jordi Pacheco, director de l'agència de notícies «Flama»

La setmana en tuits

ÒSCAR BARDAJÍ
@OSCARBARDAJI
04/05/2023

Director de Comunicació de l'abadia de Montserrat

Amb l'objectiu de millorar la visita, preservar l'ambient de pregària i col·laborar en el manteniment del conjunt de Montserrat, les persones no residents a Catalunya o a la resta de l'Estat espanyol han d'adquirir una entrada turística per accedir al santuari de Santa Maria

JOSEP M. TURULL
@JOSEPM_TURULL
03/05/2023

Canonge fabriquer de la catedral de Barcelona

S'acaba de presentar la restauració del Sant Crist de Lepant, la imatge més venerada de Barcelona. Havent tret la brutícia que el feia negre, ha recuperat una imatge preciosa i plena de tendresa que

inspira una gran devoció! Es podrà veure de prop fins a la festa de Pentecosta (28 de maig) a la capella de Sant Sever de la catedral

NATÀLIA GARRIGA
@NATALIA_GARRIGA
01/05/2023

Consellera de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Un luxe de concert amb la Berliner Philharmoniker i l'Orfeó Català a la Sagrada Família. La meravellosa llum de la basílica, plena de música, un espai únic, un concert espectacular!

MAGDA GREGORI BORRELL
@MAGDAGREGORI
28/04/2023

Periodista i politòloga

Avui ha mort Josep Maria Gavín. Va ser un plaer poder-lo conèixer i entrevistar a *La Mira*. Passarà a la història per haver identificat totes les esglésies de Catalunya. S'ha guanyat un títol: tenir l'arxiu particular més important d'Europa. DEP

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

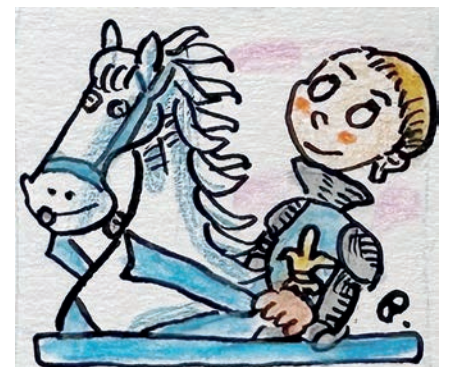
Intel·ligència que desafia

La intel·ligència artificial va ser, dijous 4 de maig, el gran tema tractat durant la part d'actualitat del programa *El matí*. Geoffrey Hinton, un dels pioners, ha fet pública la seva renúncia a la Vicepresidència d'Enginyeria de Google per poder parlar lliurement, segons ell, sobre els perills d'aquesta tecnologia, després d'adonar-se que els ordinadors poden arribar a ser més intel·ligents que les persones. I aquí neix la gran pregunta que el presentador, Pol Marsà, es formulava sobre la por a aquesta revolució.

Ulises Cortés, catedràtic d'aquesta matèria a la Universitat Politècnica de Catalunya, assegurava que «no ens ha de fer por la intel·ligència artificial, sinó allò que certes persones sense escrúpols poden fer amb aquesta tecnologia o altres, ja que alguns han aconseguit un poder asimètric de recursos econòmics i capacitats legals que provoca terror». Reconeixia que «ara estem donant dades que no sembla que estiguin prou protegides», però aclaria que «la reacció social pot solucionar aquest punt» i que «sobretot hem aconseguit que la societat s'adoni del problema».

L'efemèride de la setmana

16 de maig del 1920: el papa Benet XV canonitza Joana d'Arc

Zoom

MACIÀ GRAU

L'expresident nord-americà Barack Obama i la seva dona Michelle Obama, acompanyats del cineasta Steven Spielberg i la seva dona, Kate Capshaw, van visitar el 29 d'abril l'abadia de Montserrat. La comitiva va tenir l'oportunitat de veure la basílica, la sagristia i el cambriol, acompanyats per l'abat del monestir Manel Gasch, que els va explicar la història i la significació tant de la Mare de Déu com de l'abadia de Montserrat. Durant la visita, el prior Bernat Juliol, que va fer d'amfitrió dels Spielberg, va suggerir al cineasta que s'inspirés en el santuari per realitzar alguna de les seves pel·lícules.

PUNT DE VISTA

JOSEP ORIOL PUJOL I HUMET

Director general de la Fundació Pere Tarrés

Pastoral i consciència de realitat

Les persones vivim en un entorn social determinat que influeix inevitablement en la forma de pensar, en les inquietuds i determina uns interessos i fins i tot hàbits als quals és difícil restar aliè, i més en períodes com l'adolescència i la joventut.

Rafael Díaz-Salazar en el document *El hecho religioso en la España actual. Apuntes de un curso de verano 2021*, editat per la Fundació Europea Societat i Educació, afirma que en una societat i en una cultura superficial i banalitzades, és lògic el creixement de la secularització i la indiferència. Continuant: «A societats líquides corresponen religions líquides, ateïsmes líquids i fins i tot secularitzacions líquides. Una religiositat potent en una societat líquida és impossible.»

A aquesta realitat de difícil vi-

vència de la fe i l'espiritualitat cal afegir determinades inquietuds col·lectives del moment i en especial dels joves, segons enquestes especialitzades. En la nostra societat ho són la consciència per la cura del medi ambient, la igualtat de la dona, el respecte a orientacions sexuals diverses... La transmissió, la pràctica religiosa no poden ser alienes ni a la superficialitat de les conviccions, ni a una realitat de mercat que ho condiciona tot, ni a la tendència líquida de les opcions, ni a les qüestions d'interès general del moment. Per molt ideal que pugui ser per a alguns un context cristià, l'hegemonia de les conviccions socials marcarà el pensament i les inquietuds dels joves. No podem, per tant, plantejar una pastoral allunyada del que els preocupa.

Un religiós salesià apreciat em feia veure que només té sentit proposar des de la realitat present, amb independència de la valoració que puguem fer-ne. I voler-ho fer des d'unes premisses allunyades de la realitat només permet arribar a minories, potser qualificades, però no al gran nombre de persones properes i més si ens adrecem als joves. És necessari tenir ideals, aspiracions elevades, però només té sentit el treball pastoral des de la realitat concreta en què vivim.

No podem plantejar una pastoral allunyada del que preocupa els joves

MONTSERRAT MARTÍNEZ

Esposa de diaca. Llicenciada en Teologia

Sentir-nos germans, fills del mateix Pare, és signe de comunió i de pau. El papa Francesc ens encoratja a sentir-nos germans de tothom en la seva encíclica *Fratelli tutti*, del 3 d'octubre del 2020. També el bon papa sant Joan XXIII ens demanava viure la fraternitat com a gràcia de Déu en l'anomenat *Discurs de la Lluna*, que va adreçar als fidels reunits a la plaça de Sant Pere del Vaticà, la nit de la inauguració del Concili Vaticà II, l'11 d'octubre del 1962.

Entre els diaques hi ha una fraternitat peculiar, que s'ha de fomentar en la participació comuna en la pregària, trobades formatives i recessos, així com en l'exercici de la pròpia missió, encomanada pel bisbe. Essent els diaques els promotors del servei en les comu-

LA SAL DE LA TERRA

Fraternitat diaconal

nitats, també a ells correspon fomentar la fraternitat entre els seus membres, per anar construint una Església unida per llaços de comunió fraterna. L'Església ha de ser exponent de comunió i de servei.

El Directori per al ministeri i la vida dels diaques permanents, elaborat per les Congregacions per a l'Educació catòlica i per al Clergat, el 1998, diu en relació amb la fraternitat, en el n. 6: «Els diaques, en virtut de l'orde rebut, estan units entre si per la fraternitat sacramen-

tal. Tots ells actuen per la mateixa causa, l'edificació del Cos de Crist, sota l'autoritat del bisbe, en comunió amb el Summe Pontífex.» I afegeix: «Els encontres entre diaques permanents poden ser un punt de referència també per als candidats a l'ordenació diaconal.»

En el cas dels diaques casats, la fraternitat ha de ser conreada no només entre els diaques, sinó també entre els diaques i llurs esposes. Els bisbes i els delegats del bisbe per a la formació dels candidats i dels diaques haurien de fer el possible per fomentar els encontres entre els candidats i els diaques amb les seves esposes. Entre tots ells i amb els preveres, els formadors del diaconat i el bisbe hi ha d'haver un esperit de comunió fraterna.

L'Església ha de ser exponent de comunió i de servei

CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA OMELLA
Arquebisbe de Barcelona

Captivats pels seus rostres

Cada any la Conferència Episcopal Espanyola promou la Campanya del malalt que comença l'onze de febrer, festa de la Mare de Déu de Lourdes, en què se celebra la Jornada Mundial del Malalt i culmina avui, amb la celebració de la Pasqua del Malalt. Enguany, la Jornada Mundial del Malalt ha estat marcada per la invitació del papa Francesc a acostar-nos als nostres germans malalts i a tractar-los amb tendresa.

L'Església catòlica que peregrina a Espanya, per a la Campanya del Malalt 2023, ens proposa un lema suggeridor: «Deixa't captivar pel seu rostre desgastat.» Vol que ens centrem especialment en les persones grans. A propòsit del lema d'aquest any voldria proposar-vos algunes reflexions que ens poden ajudar a apropar-nos a la gent gran, sobretot, a aquelles persones que estan soles i malaltes.

En primer lloc, us convido a acompanyar els nostres germans ancians fins a l'últim moment de la seva vida. Fem el possible perquè se sentin estimats, acollits i valorats. No deixem de visitar-los quan els ingressin en algun hospital o visquin en una residència. Ells ens esperen. Deixem-nos interpel·lar per aquestes paraules del Salm 71: «No em rebutgis, doncs, al temps de la vellesa; ara que decau el meu vigor, no m'abandonis» (Sl 71,9).

La gent gran és una benedicció per a

la nostra vida. Valorem tot allò que ens aporten. La seva experiència ajuda els més joves a afrontar el futur amb esperança. Poden ser llavor de reconciliació entre els membres de les nostres famílies. Ens ensenyen a donar importància als petits detalls de la vida: una carícia, un gest amable o una visita inesperada. Transmeten la joia de la fe a les generacions més joves.

És important atendre pastoralment la nostra gent gran. Això els ajudarà a viure amb pau aquesta darrera etapa de l'existència. La vellesa és un bon moment per dedicar més temps a la pregària i donar gràcies a Crist per haver estat un bon company de camí al llarg de la vida. També és un temps propici per acostar-se amb confiança als sacraments, especialment l'eucaristia, el perdó i la unció dels malalts.

L'eucaristia alimentarà la persona gran en el seu camí cap a la casa del Pare. El sacrament del perdó l'ajudarà a integrar el passat i a reconciliar-se amb Déu i amb els seus germans. El sacrament de la unció dels malalts li donarà forces per suportar la malaltia i per acceptar la mort amb confiança.

Benvolguts germans i germanes, preguem pels nostres germans grans. Sapiquem acollir-los i acompanyar-los amb tendresa i donar-los una paraula d'ànim i d'esperança. Que Maria, la nostra mare, ens acompanyi en aquesta missió.

Francesc, en el seu viatge a Hongria, demana «obrir les portes»

Acollida espectacular en un dels pocs països europeus on els dirigents es declaren obertament cristians

Francesc va visitar la comunitat grecocatólica.

«De vegades sembla que la política tingui l'efecte d'inflamar els ànims en lloc de resoldre els problemes»

El Papa va viatjar a Hongria, en una visita apostòlica en la qual gairebé sempre va estar acompanyat per la presidenta Katalin Novák. És una catòlica devota, parla espanyol i va mirar de ser la millor amfitriona possible. Francesc també va buscar en ella suport per posar fi a la guerra a Ucraïna. «A nivell internacional, de vegades sembla que la política tingui l'efecte d'inflamar els ànims en lloc de resoldre els problemes, oblidant la maduresa assolida rere els horrors de la guerra i retrocedint a una mena d'infantilisme bèl·lic», va lamentar el Papa durant el primer discurs al país. Francesc confia en la mediació que pugui proporcionar Hongria, un país proper a Putin que alhora ha acollit mig milió d'ucraïnesos.

Tot i que Francesc i Viktor Orbán no han tingut anteriorment la millor relació pel rebuig del primer ministre a l'acollida de sirians, l'esforç del país amb els refugiats ucraïnesos ha millorat molt l'entesa. També els dos estan en contra de la ideologia de gènere, que Francesc va definir com una «colonització ideològica que elimina les diferències i avantposa a la realitat de la vida concep-

tes reductius de llibertat». I defensen les polítiques a favor de la família i en contra de l'avortament. Van estar reunits durant mitja hora al Palau Sándor de Budapest, on Orbán li va insistir en la identitat cristiana d'aquest país en el qual els governants es defineixen públicament creients. Va afegir que Hongria lluita per mantenir-se en la vida de la fe.

Només unes hores després, en una trobada amb sacerdots, religiosos i catequistes del país a la catedral de Sant Esteve, Francesc va matisar el missatge per evitar equívocs i va advertir que no és cristiana una reacció a la defensiva davant la secularització del món. «La temptació pot ser la d'endurir-se, la de tancar-se i assumir una actitud de combatent.» En lloc d'aprofundir en la guerra cultural, va recomanar demanar ajuda a Jesús «perquè les respostes venen del Senyor i no del món, venen del sagrar i no de l'ordinador». Fins i tot va esmentar Benet XVI, el qual «va afirmar que les diferents èpoques on va haver-hi secularització són una ajuda per a l'Església perquè han contribuït de manera essencial a la seva purificació i reforma interior».

«No n'hi ha prou amb donar el pa que alimenta l'estómac, cal alimentar el cor de les persones!»

«Mirem de ser amb les nostres paraules, gestos i activitat quotidiana com Jesús. Una porta oberta que mai no se li tanca a ningú a la cara»

Un dissabte amb joves i refugiats

Dissabte 29 d'abril el Papa va visitar refugiats a l'església de Santa Elisabet d'Hongria. Allà Francesc va insistir en el fet que totes les persones independentment de les seves conviccions religioses han d'encarregar-se dels seus germans més febles. «No n'hi ha prou amb donar el pa que alimenta l'estómac, cal alimentar el cor de les persones! La caritat no és una simple assistència material i social, sinó que es preocupa de tota la persona i desitja tornar a posar-la dempeus amb l'amor de Jesús», va reivindicar el Papa. Va explicar que, a més, les obres de caritat han d'anar revestides de dignitat perquè «no es pot donar almoïna a distància sense tocar».

Va sortir d'allà per reunir-se amb 11.000 joves al László Papp Budapest Sports Arena. Els va insistir en el fet que «Déu sempre perdona» i amb l'ajuda d'un traductor ho va fer corejar diferents cops als assistents en la seva llengua materna. Després els va animar a proposar-se fites ambicioses i a no conformar-se amb engrunes i els va preguntar: «Què busqueu a la vida? Què busqueu al vostre cor? En silenci, que cadascú respongui dins seu.» Els va encarregar a més estar menys pendents del telèfon i els va convidar a la JMJ a Lisboa aquest estiu.

«Obrim les portes»

Durant el seu darrer dia a Hongria, el Papa va celebrar una missa multitudinària amb 50.000 feligresos a la plaça Lajos Kossuth de Budapest, just davant el Parlament. Durant l'homília, Francesc va reconèixer el passat difícil del país en haver patit una gran persecució religiosa durant la dominació comunista i va celebrar la unitat que els catòlics han construït amb altres creients i com es donen suport els uns als altres. «Aquesta és la catolicitat: tots nosaltres, cristians, cridats pel nostre nom pel Bon Pastor. Som cridats a acollir i difondre el seu amor i fer que el seu ramat sigui inclusiu i mai exclouent.»

El Papa va demanar conrear relacions de fraternitat i no convertir les comunitats cristianes en espais reservats que calgui custodiar. Va explicar que és una gran temptació després d'haver-se sentit tan perse-

Moment festiu de la trobada del Papa amb els joves.

«De la manca de llibertat del comunisme al llibertinatge del consumisme»

El darrer acte públic de Francesc va ser a la Universitat Catòlica Péter Pázmány, a la qual va arribar en cadira de rodes. Té aquest nom en honor d'un jesuïta hongarès creat cardenal per Urbà VIII. Va escoltar els testimonis del rector de la universitat, professors i estudiants del centre i va pronunciar un discurs sorprenentment pessimista pel qual va demanar disculpes diferents cops, però que sí que va tancar amb els remeis que considera per als mals d'avui.

El Papa va recordar el pensament del sacerdot Romano Guardini, el qual advertia sobre el pensament que la tècnica dominés la vida humana. Cent anys després, amb internet, mòbils per tot arreu i fins i tot intel·ligència artificial, l'obra del teòleg alemany encara sembla més actual. «Quants individus aïllats, amb moltes xarxes socials, però poc socials, recorren en un cercle viciós al consol de la tècnica com a farciment del buit que senten», va lamentar Francesc. Tot i que el Papa és conegut per fer broma allà on va, les seves paraules van ser amargues. «Corren a un ritme més frenètic encara mentre, víctimes d'un capitalisme salvatge, senten més doloroses les pròpies febleses en una societat on la velocitat exterior va de la mà amb la fragilitat interior.»

guits, però una Església en sortida implica tenir les portes obertes. De fet, la imatge de «la porta» va ser present durant tota l'homília i l'última vegada que Francesc la va fer servir va ser per dir que «és trist i ens fa mal veure les portes tancades. Obrim les portes. Mirem de ser també nosaltres amb les nostres paraules, gestos i activitat quotidiana com Jesús. Una porta oberta. Una porta oberta que mai no se li tanca a ningú a la cara». En agraïment, va rebre un regal al final de la missa: una escultura del rei sant Esteve I d'Hongria, primer monarca del país, venerat igualment per catòlics i ortodoxos i símbol de la unitat dels cristians.

Després va resar el *Regina caeli* amb ells, propi dels dies de Pasqua en comptes de l'Àngelus. Es va fer ressò de les paraules del cardenal Péter Erdő, un dels papables, arque-

bisbe de Budapest, i el qual havia parlat al final d'aquella missa. «El cardenal Erdő ha dit que aquí es viu "en els confins orientals de la cristiandat occidental des de fa mil anys". És bonic que els confins no representin fronteres que separen sinó zones de contacte. I que els creients en Crist posin en primer lloc la caritat que uneix i no les diferències històriques, culturals i religioses que divideixen.»

Francesc va encomanar els hongaresos a Maria, però no van ser els únics. «Santa Mare de Déu, mireu els pobles que més pateixen. Tingueu cura especialment del poble veí màrtir ucraïnès i del poble rus, consagrats a Vós.» Es referia a una cerimònia important que va tenir lloc el 25 de març de l'any passat, quan va consagrar els dos països al Cor Immaculat de Maria en un intent més del Vaticà per aconseguir la pau.

«És bonic que els creients en Crist posin en primer lloc la caritat que uneix i no les diferències històriques, culturals i religioses que divideixen»

El Pontífex va demanar conrear les relacions de fraternitat a la missa a la plaça Lajos Kossuth de Budapest.

«Quants individus aïllats, amb moltes xarxes socials, però poc socials, recorren en un cercle viciós al consol de la tècnica com a farciment del buit que senten»

El Papa també va parlar del llibre *El Senyor del món*, de Robert Benson. És una distopia sobre un món dominat per la tècnica en el qual, al final, totes les persones estan tristes. Francesc va explicar que en aquesta ficció s'imposen l'avortament, l'eutanàsia i s'eliminen els idiomes i identitats nacionals a favor d'un consens que és, en realitat, una persecució a la diferència. I va denunciar que al món d'avui comencen a passar processos a l'alçada d'aquella novel·la de ciència-ficció. Un vegada més es va disculpar pel seu pessimisme (cosa realment infreqüent en ell), però ja faltava molt poc per a les solucions.

Francesc va oferir la cultura com a antídote a aquests perills i va recordar que la seva etimologia ve de «conrear». Va celebrar el caràcter agrari de la cultura que, igual que les relacions o els mateixos camps, requereix sembrar, regar i tenir molta paciència abans de veure'n els

fruits. Va recordar que segons el Concili Vaticà II, la cultura afavoreix l'admiració, la intuïció, la contemplació i permet crear un judici propi i una profunditat religiosa i moral.

Va assenyalar el perill de les ideologies en un país que precisament les ha patit i va advertir del risc de passar «de la llibertat limitada per l'altre» del comunisme «a la llibertat llibertina, hedonista i esclavitzant» del consumisme. Els va dir que l'única llibertat es troba en Jesucrist i va beneir tots els assistents abans de tornar a Roma. A l'aeroport va tenir un comiat emocionant de la presidenta Katalin Novák i va rebre de l'ambaixador d'Hongria davant la Santa Seu, Eduard Habsburg, una rosa blanca per deixar-la a la tornada als peus de Salus Populis Romani, una icona de la Mare de Déu a la basílica de Santa Maria la Major que visita abans i després de cadascun dels seus viatges apostòlics.

Aquesta setmana descobrim el Crist de Lepant restaurat, entrevistem Marta Rodríguez, formadora de seminaristes, parlem de la trobada diocesana de cors de Tarragona, recordem Maruja Moragas i Josep M. Gavín, i recollim el desig del Papa de viatjar a l'Argentina

Barcelona

El procés d'intervenció ha permès descobrir la policromia original de la talla de fusta

Restaurat el Sant Crist de Lepant de la catedral de Barcelona

El Sant Crist de Lepant és la imatge amb una veneració més gran a la ciutat de Barcelona.

Agustí Codinach

MAC
Barcelona

Una de les imatges que gaudeix d'una veneració més gran a la catedral de Barcelona i, per extensió, a tota la Ciutat Comtal és el Sant Crist de Lepant. Aquesta talla de fusta, que representa Crist a la creu, es troba exposada al culte la major part de l'any a la capella del Santíssim —llevat del temps de Quaresma, que es venera a la capella de Sant Sever—, just damunt del sarcòfag barroc de sant Oleguer. Ara és notícia perquè s'acaba de restaurar.

Una restauració que ha estat rebuda, en paraules de Mn. Santiago Bueno, degà del Capítol de la Catedral de Barcelona, «des de la sorpresa inicial fins a l'entusiasme actual» perquè «ha permès recuperar la magnífica i antiga policromia desconeguda de la imatge del Sant Crist de Lepant». En roda de

premsa, celebrada el dimecres 3 de maig al Museu Diocesà de Barcelona, Mn. Bueno va assegurar que «ara es pot apreciar amb més detall l'expressivitat de la cara i el realisme de les ferides pròpies de la Passió que no pas quan estaven ennegrides».

Mn. Robert Baró, director del Museu Diocesà de Barcelona i director del Secretariat de Patrimoni Cultural de l'Església arxidiocesana de Barcelona, va explicar que «en els darrers cinquanta anys no s'havia dut a terme cap intervenció de restauració rellevant en el Sant Crist de Lepant». Així mateix, va revelar que «la imatge és més antiga del que es pensava». Tot i que encara s'han de fer més anàlisis sobre la peça, que culminaran en l'organització d'una important jornada d'estudi, es cal-

cula que és gòtica i que es pot datar «d'entre finals del segle XII i començaments del segle XV».

«Avui estem parlant de la dimensió física de la imatge, però no podem oblidar que, com la resta del patrimoni de la nostra Església diocesana, té també un valor immaterial enorme», va posar en relleu Mn. Baró. I va afegir: «La devoció popular al Sant Crist de Lepant ha estat una realitat al llarg dels segles i continua ben viva. Arran d'aquesta veneració del poble fidel, va néixer la Confraria del Sant Crist de Lepant, amb constància documental des del l'any 1651, per custodiar la capella i el culte entorn de la talla, sobretot durant la Setmana Santa.»

El procés de restauració del Sant Crist de Lepant ha permès descobrir la seva policromia original, en molt bon estat i de gran qualitat. La tonalitat enfosquida de la imatge, tal com la coneixiem fins ara, es pot atribuir a l'efecte del fum i el sutge de les espelmes, però també a restes de vernissos aplicats al segle XIX i a les repintades posteriors, materials que s'han retirat amb facilitat i paciència.

Esther Gual, conservadora-restauradora i radiòloga del Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya (CRBMC), va comentar que «el Crist està format per una sola gran peça de fusta de pollancre, buida per dins perquè no pesi tant, a la qual es troben encaixats els braços, subjectats amb claus de forja. La barba es va afegir al rostre al segle XIX». El CRBMC ha treballat en el procés de restauració de la imatge, a petició de la catedral de Barcelona.

La llegenda diu que aquest Sant Crist —conegut abans del segle XIX com el «Sant Crist de la Galera»— va estar present a la batalla de Lepant, de l'any 1571, concretament a la nau capitana de Joan d'Àustria, germanastre del rei Felip II. Aquesta batalla va esdevenir decisiva i, gràcies a ella, l'imperi otomà no va poder avançar cap a Europa.

Nil Rider, tècnic de patrimoni immaterial de la catedral de Barcelona, va recordar en un vídeo promocional que «la tradició ens descriu que el Sant Crist, en plena batalla, va esquivar una bala de canó turca, i d'aquí vindria la inclinació del seu cos. Altres llegendes afirmen que es trobava a la bodega de la nau i que va atansar el seu cos per tapar un gran forat que hagués fet naufragar l'embarcació».

Ana Ordóñez, conservadora-restauradora de la catedral de Barcelona

«La necessitat d'una intervenció era urgent»

Ana Ordóñez ha estat l'artífex de la restauració de la imatge del Sant Crist de Lepant.

En els seus vint-i-sis anys com a conservadora-restauradora de la catedral de Barcelona, Ana Ordóñez reconeix que el Sant Crist de Lepant, juntament amb la *Pietat Desplà*, de Bartolomé Bermejo, ha estat «la peça més rellevant que he hagut de restaurar, ja que té tant un gran valor artístic com devocional».

Per què es va decidir restaurar la imatge del Sant Crist de Lepant?

Cada any, per la Quaresma, quan es baixa el Sant Crist per traslladar-lo a la capella de Sant Sever, havíem de retocar els braços de la imatge davant d'una progressiva pèrdua de color. La policromia en aquesta zona estava molt malmesa. I així durant molt de temps fins que ens vam adonar que la necessitat d'una intervenció era urgent. El Capítol de la Catedral de Barcelona, sota el guiatge de Mn. Robert Baró, va determinar posar en marxa la restauració de la imatge.

Expliqui'ns com ha estat aquest procés de restauració.

La restauració ha durat exactament un any i s'ha executat *in situ*, a la catedral de Barcelona. Hem treballat amb el Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya per a les analítiques, les radiografies, l'anàlisi de la composició dels pigments... Un cop que vam tenir el resultat de totes aquestes proves, vam posar fil a l'agulla. Primer de tot, fixar el color; i després, netejar. La neteja s'ha fet essencialment amb goma d'esborrar i aigua destil·lada calenta. I la sorpresa, o el miracle, que hem tingut és que la policromia original s'havia conservat molt bé.

 Barcelona
Marta Rodríguez, formadora de seminaristes

«Els consagrats tenim la missió profètica de recordar al món què significa ser home i ser dona»

Rodríguez és consagrada a Regnum Christi i doctora en Filosofia a la Universitat Gregoriana de Roma.

IGNASI MIRANDA I CARME MUNTÉ

«Ajudar en la formació dels meus germans, sobretot en la formació del cor.» Així explica Marta Rodríguez, consagrada a Regnum Christi i doctora en Filosofia a la Universitat Gregoriana de Roma, en què consisteix el seu servei com a formadora dels seminaristes. El 27 d'octubre passat va oferir una jornada de formació als sacerdots joves de la diòcesi de Barcelona sobre *Masculinitat i celibat al servei de la missió*.

Com sorgeix el seu servei de formadora dels seminaristes?

Consisteix a ajudar com a germana en la formació dels meus germans, sobretot en la formació del cor. Vaig estudiar Filosofia a la Universitat Gregoriana de Roma i, de manera molt espontània, els companys em van agafar confiança. Al començament, els rectors i els formadors s'ho miraven amb una mica de sospita i estranyesa, però després d'un temps van perdre la por i van veure que potser podia aportar-los alguna cosa com a dona. Va ser aleshores que vaig començar a fer conferències i cursos, i la veritat és que ha esdevingut una vocació dins de la vocació. Actualment col·laboro amb un equip de formadors d'un Seminari de Roma. També he col·laborat en la formació del Patriarcat de Venècia, he predicat exercicis als seminaristes, un recés de Quaresma als sacerdots i he col·laborat en la formació dels sacerdots diocesans de Monterrey, Medellín i Civitavecchia.

Quina és la seva aportació pròpia, com a filòsofa i dona, en la formació dels seminaristes?

Simplement, pel fet de ser dona, apporto una perspectiva diferent. Homes i dones sols som incomplets; ens necessitem recíprocament. I precisament hi ha aspectes de la pròpia identitat que només floreixen en la trobada amb l'altre. M'he adonat que la meua presència és fonamental en els seminaristes per guarir algunes ferides en la seva relació envers la dona. Poden tenir ferides a causa de mares molt absorbents o absents; per experiències afectives i sexuals no digerides abans d'entrar al Seminari. El fet que una dona els acompanyi a guarir, purificar i ordenar totes aquestes relacions els treu pors i bloquejos. I és fonamental que sigui una dona la qui ho faci.

Com valora els passos que fa el papa Francesc per reforçar el paper de la dona en l'Església?

«Homes i dones sols som incomplets; ens necessitem recíprocament»

Fonamentalment, el que vol el papa Francesc és aplicar el Concili Vaticà II. Hi ha com tres grans línies quan parla de la dona: la necessitat de posar fi a tota mena de discriminació i d'injustícia; la insistència a obrir espais de decisió per a les dones, promovent una ministerialitat més difusa en l'Església, que no pren res de la sacralitat del ministeri ordenat, però sí que entén que tots els batejats tenim drets i deures; i en tercer lloc, la importància de desenvolupar una teologia de la dona. En aquest sentit, diu que hem de pensar l'Església amb categories femenines, perquè potser l'Església ha estat més pensada per homes i el que cal és descobrir-ne el rostre femení. Això pot desenvolupar tot un seguit de potencialitats i de matisos que hi són i que poden florir.

Què ha de millorar en l'Església perquè la dona sigui més reconeguda? És viable l'accés, per exemple, al diaconat?

El diaconat, que han d'estudiar els experts, és un dels ministeris, però no és l'única resposta. N'hi ha molts altres. El Papa ha obert el tema de l'acolitat i ha reconegut la catequesi com un ministeri. Per tant, hi ha molts ministeris que es poden desplegar per lluitar contra el clericalisme, un càncer de l'Església, tal com ha dit Francesc.

Com a consagrada i filòsofa, comenten el sentit d'aquesta opció de vida en convivència amb la sexualitat humana, sempre present?

En un món en què estan tan colpejades la masculinitat i la feminitat, en què hi ha una crisi de la paternitat, els consagrats també tenim la missió profètica de recordar al món què significa ser home i ser dona. Però no ho fem, perquè a l'Església ens han faltat models pedagògics que ens ajudin a integrar de manera positiva la dimensió sexual en la vocació. És un camí que estem començant a explorar, però que és summament prometedora, perquè si jo no em sento plenament dona, el dia que un home em faci sentir dona, em trobaré en una situació una mica incòmoda. Això és el que de vegades passa, que podem viure virginitats i celibats que són castrats, incomplets, no plens, i això fa que siguin molt poc creïbles davant del món. En aquest sentit, intento explorar un enfocament, algunes pistes pedagògiques perquè tots els recursos que Déu ens ha donat a homes i dones, en el nostre cos, psique i esperit, siguin integrats en la identitat cèlibe i que no quedin incomplets, reprimits ni no expressats.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

El cor del temps

La percepció del temps és dels elements més paradoxals de l'experiència humana. Hi ha minuts que duren anys, i anys que duren minuts. Com es combinen les coses al nostre interior perquè el pas del temps se'ns escapi de vegades entre els dits com la sorra o, al contrari, tinguem la vivència de penjar estàtics al centre de l'eternitat?

L'acumulació d'esdeveniments i informacions ens fa viure accelerats, angoixats, estirats entre diferents estímuls en pugna per acaparar la nostra atenció. I al final del dia estem exhaustos, potser sense ni tan sols la satisfacció d'haver completat algun objectiu. Viure així no és sostenible i genera una sensació de pèrdua i desorientació.

Al contrari, quan s'aconsegueix acotar el bombardeig de dades, escapar de les pantalles, quedar-nos amb el cervell al nostre aire i en blanc, les aigües del temps s'aquieten i podem paladejar el moment.

Els minuts buits, serens i silenciosos són per a mi el cor del temps. Abaixem el ritme, respirem d'una altra manera, prenem consciència d'estar vius, podem sentir gratitud. Llavors descobrim una esquerda a la porta que condueix cap endins, obrir-la i endinsar-nos al claustre que tots portem al centre de nosaltres mateixos. I, amb la ment quieta i en calma, treure el cap a aquest pou amb l'aigua viva que renta, fa florir i fa passar la set. En calma, toquem l'eternitat sense sortir del temps.

Allà es dona la trobada amb el nostre fonament. Allà ens preparam per afrontar, en sortir, les possibles turbulències del clima exterior. Viatgem amb freqüència, doncs, al cor del temps.

LETICIA SOBERÓN

Experta en Intel·ligència col·laborativa

Barcelona

Desè aniversari de la mort de la que fou professora de l'IESE Maruja Moragas, lleialtat i compromís amb la família

Maruja amb els seus fills.

CARME MUNTÉ MARGALEF
Barcelona

**MARIA EUGÈNIA
PONS DE
GIRONELLA**

«Es va sentir abandonada, però sempre deia que calia eixamplar els límits de l'amor»

Maruja Moragas va deixar empremta per allà on va passar, cosa que s'ha fet ben evident en complir-se el desè aniversari de la seva mort. Va morir el 28 d'abril del 2013 quan tenia 60 anys per un càncer de ronyó. El seu testimoni de la malaltia el va deixar escrit en un llibre: *El tiempo en un hilo* (Rialp).

«La vocació de Maruja Moragas va ser viure la fidelitat, la lleialtat i el compromís amb la família», exposa Imma Simó, economista i amiga de Maruja Moragas. I això malgrat que el seu marit, després de 22 anys de matrimoni i de tres fills (Joan, Xavier i Ignasi), la va abandonar. Moragas, però, sempre es va mantenir fidel i cada nit li escrivia una carta. En va arribar a escriure més de 5.000. «Volia ajudar les dones que es trobaven en la seva situació», comenta Simó.

A partir de l'abandonament, l'any 1997, va haver de tirar endavant la família tota sola. El seu canvi va ser molt gran: va treballar a Esade i a l'IESE, on va fer tàndem amb la pro-

fessora Nuria Chinchilla en temes de dona i de conciliació (*Catalunya Cristiana* va comptar amb les seves col·laboracions). Espiritualment, va deixar la pràctica rutinària de la fe i va descobrir la seva vocació. Es va fer supernumerària de l'Opus Dei, va descobrir com fer oració amb santa Teresa de Jesús.

«Era absolutament coherent amb els seus valors», destaca una altra amiga, l'advocada Maria Eugènia Pons de Gironella. «Va passar un patiment tremend amb la seva separació, es va sentir abandonada, però sempre deia que calia eixamplar els límits de l'amor, que sempre podem estimar una mica més.»

El seu exemple en la malaltia però sobretot durant la seva vida ha estat el motiu que l'Associació d'Amics de Maruja Moragas estigui recollint testimonis per tal d'obrir-ne el procés de beatificació. Per això ha posat en marxa una web: marujamoragas.com. El testimoni més impactant és sens dubte el del Pau, un nadó que va néixer a les 24 setmanes de gestació i que segons explica el seu pare, Xavier Balagué, va aconseguir tirar endavant gràcies a la intercessió de Maruja Moragas.

Però també hi ha un altre fet commovedor. Com expliquen les seves amigues, que van ser entrevistades al programa *Sense distància* de Ràdio Estel, Maruja Moragas va viure fins al darrer moment la fidelitat al seu marit. «Ell havia decidit engegar-ho tot a rodar, però ella prosseguia amb la família», explica Imma Simó. «Sempre deia que el seu marit tornaria i que ella l'acolliria.»

Per commemorar l'aniversari de la mort, l'IESE li va dedicar un cicle de tres conferències sobre temes de valors i dona els dimecres 12, 19 i 26 d'abril. Doncs bé, segons explica Simó, «a la primera conferència va assistir el marit acompanyat de dos dels fills. Es va presentar com el marit de Maruja Moragas. Maruja va viure la fidelitat matrimonial ella sola, però ara és ell el qui es presenta com el seu marit».

Tarragona

Més de 200 cantors van interpretar la «Missa Pontificalis», dirigits per Valentí Miserachs

Unitat de Cors en la trobada diocesana de la catedral

Miserachs dirigit els cors.

JOAN BORONAT
Tarragona

JOAN PLANELLAS
«Perosi es va inspirar en la música sacra per treure el millor d'ell mateix, com nosaltres ho hem de fer en la nostra vocació»

Quantes parròquies, pobles i ciutats han solemnitzat i solemnitzen encara les seves festes religioses amb els cants litúrgics a l'eucaristia interpretant la *Missa Pontificalis* de Lorenzo Perosi!

Que aquesta composició polifònica continuavigent ho palesa el fet que més de 200 cantaires de tota l'arxidiòcesi de Tarragona van voler commemorar a la catedral, diumenge 30 d'abril, el 150è aniversari del naixement de Lorenzo Perosi, sacerdot i músic universal que va dirigir el Cor de la Capella Sixtina del Vaticà durant més de 40 anys.

Es va fer coincidir amb el IV Diumenge de Pasqua, dit també del Bon Pastor, en una trobada organitzada pel Secretariat de Música Sacra de Tarragona. La solemne eucaristia va ser presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Joan Planellas, i els cors dirigits per Mons. Valentí Miserachs, el qual fou mestre de capella de la basílica de Santa Maria la Major de Roma i director de l'Institut Pontifici de Musica Sacra entre 1995 i 2012.

Hi van participar la Schola Cantorum de la Selva del Camp, la Schola Cantorum dels Amics de la Catedral, els cors Nova Unió de Vila-seca, Augusta de Tarragona, Noves Veus de Vinyols i els Arcs i els cors parroquials de l'Albi, les Borges del Camp, Cervià de les Garrigues, Sant Pau de Tarragona i la Riera de Gaià. Acompanyats musicalment pel grup de metall dirigit per Jordi Masip i a l'orgue amb el mestre Jordi Vergés.

Es va cantar la *Missa Pontificalis* de Perosi i, al final, el *Magnificat* del mateix autor. En el decurs de la litúrgia es va interpretar *Crist ha ressuscitat, Matí de Pasqua Florida*, de Mons. Miquel Barbarà; *Al·leluia, tots esperem*, del P. Ireneu Segarra; i *O Fili et Filiae*, de Mons Valentí Miserachs. El salm *El Senyor és el meu Pastor* s'interpretà amb la música del P. Gregori Estrada, mentre que *Al·leluia* es va cantar en dues versions: la gregoriana i la de Valentí Miserachs. El *Regina Coeli*, també en gregorià.

En l'homilia, l'arquebisbe Planellas va referir-se a la Jornada Mundial de les Vocacions i a l'efemèride del 150è aniversari de Lorenzo Perosi, «el compositor que es va inspirar en la música sacra per treure el millor d'ell mateix, com nosaltres ho hem de fer en la nostra vocació».

L'èxit musical obtingut en la litúrgia va ser notable. Valentí Miserachs valorava molt positivament l'esforç dels cantaires «en una interpretació conjunta de molt mèrit i que m'honora haver pogut dirigir».

Per la seva part, Mn. Jaume Gené, director del Secretariat de Música Sacra a Tarragona, es manifestà molt satisfet d'aquesta trobada tot avançant que «es repetirà el 2025, any jubilar». Afegí que «val la pena que prenguem avui aquesta experiència cap a casa, als nostres pobles i ciutats; continuem cantant, comuniquem-ho per tal que siguin molts els qui puguin tastar i experimentar allò que creiem, amb la música i el cant».

Ens ha deixat Josep Maria Gavín

Arxiu Gavín / Monestir de les Avellanes

Gavín, col·leccionista i fotògraf.

JOAN PALLARÈS-PERSONAT

Des de l'any 2008 el seu arxiu anà al monestir de Santa Maria de Bellpuig de les Avellanes, sent-ne dipositaris els Germans Maristes i la Generalitat de Catalunya

El 28 d'abril, als 92 anys, moria a Caldes de Montbui Josep Maria Gavín i Barceló. Havia nascut a Barcelona el 21 de juny del 1930 i, tot i que se'l sol encasellar com a fotògraf o col·leccionista, Josep Maria Gavín era molt més, era una persona difícil de definir. Dotat d'una curiositat cultural immensa, volia preservar-ho tot, conservar qualsevol testimoni o document, gran o petit, alhora que posseïa una erudició extraordinària.

Treballador de "la Caixa" de Pensions des de l'adolescència, llavors ja s'havia llençat a la seva gran aventura: fotografiar totes les esglésies, capelles, oratoris... de Catalunya i Andorra, que al llarg de vint anys va publicar en els 29 volums d'*Inventari d'Esglésies (1977-1997)*. En va localit-

zar no poques d'antigues de les quals s'havia perdut la coneixença.

Col·leccionista impenitent, creà el seu arxiu, considerat per la Unesco l'arxiu particular més gran d'Europa, que supera els tres milions de documents, al qual l'ajudaren nombrosos i abnegats voluntaris i hi contribuïren molts col·laboradors. També el seu recorregut fotografiant esglésies li va permetre ser potser l'única persona que ha visitat tots i cadascun dels municipis de Catalunya.

Persona accessible, amb més de seixanta col·leccions de gran mèrit, sempre en sentit religiós i popular, potser era més fàcil preguntar-li què era el que no col·leccionava que no pas el que aplegava; admirador de l'art romànic, va presidir l'Associació d'Amics d'aquest art; excursionista de cap a peus, era membre de la Unió Excursionista de Catalunya des de feia seixanta anys; goigs, medalles, estampes, felicitacions nadalenes, exlibris, postals, cromos, recordatoris de bateig, comunió o defunció, calendaris, anells de cigar... formaven part de les seves col·leccions.

El seu arxiu va anar creixent al domicili de l'avinguda Mas Fuster de Valldoreix. Un cop alliberat de la feina diària el 1985, va llençar-s'hi encara més en cos i ànima. S'havia acostumat a dormir molt poques hores per aprofitar el temps al màxim.

Home metòdic i ordenat a l'extrem, des de l'any 2008 el seu arxiu anà al monestir de Santa Maria de Bellpuig de les Avellanes, sent-ne dipositaris els Germans Maristes i la Generalitat de Catalunya, perfectament classificat i en procés de digitalització per a consultes *on line*.

Josep Maria Gavín, autor de nombrosos llibres i articles, conferenciant amè, va rebre la Creu de Sant Jordi el 1984. Les seves excursions recorren el territori en cerca d'esglésies o per altres reculls li van permetre conrear centenars d'amistats i coneixences, sent considerat a tot Catalunya. Desapareix amb ell un dels darrers estudiosos infatigables i erudits a l'estil d'aquells grans savis sòlids de la societat europea dels dos segles passats.

 Vaticà

Tot i que el Papa no hagi tornat a casa en deu anys de pontificat, el 2017 gairebé ho aconsegueix

Francesc vol anar a l'Argentina, però després de les eleccions

Luis Ángel Espinosa

Francesc prenent «mate», una infusió típica argentina.

RODRIGO MORENO QUICIOS
Ciutat del Vaticà

PAPA FRANCESC
«El que trobo més a faltar d'aquesta diòcesi de Roma és no poder “trepitjar el carrer” com ho feia a Buenos Aires caminant d'una parròquia a l'altra»

Francesc planeja i diu obertament, tot i que ningú del Vaticà ho hagi confirmat encara, que vol anar a l'Argentina «l'any vinent». Després de deixar-ho entreveure al març amb una entrevista a Infobae, finalment ha confirmat les seves intencions a *La Nación*, un dels diaris més importants del país. Ha escollit el 2024 perquè aleshores ja hauran passat mesos des de les eleccions presidencials i legislatives que el país celebrarà el 22 d'octubre d'enguany. És costum dels Papes no viatjar a països en període electoral ni acceptar visites de diri-

gents per evitar influir en el resultat dels comicis.

Tot i que el Papa no hagi tornat a casa en deu anys de pontificat, el 2017 gairebé ho va estar a punt de fer. Llavors tenia planejat visitar el seu país, Xile i l'Uruguai. Finalment va haver de posposar la visita perquè coincidia amb el final del mandat de l'expresidenta xilena Michelle Bachelet. Va canviar la ruta del viatge per visitar Xile i el Perú el 2018. Després, el 2019, va anar a la JMJ de Panamà, i al Canadà l'estiu passat per demanar perdó als inuit en nom de l'Església pels abusos comesos a les escoles residencials catòliques, especialment al segle XIX. Francesc també ha viatjat als països americans del Brasil, l'Equador, Bolívia, Paraguai, Cuba, els Estats Units, Mèxic i Colòmbia.

En aquest temps, cada cop que qualsevol periodista preguntava a Francesc per què no tornava a casa, ell li responia amb el seu humor característic. «He estat 76 anys a l'Argentina. És suficient, oi?», va dir en el vol de tornada de l'Iraq el 2021. També ha aclarit en una entrevista amb la vaticanista Elisabetta Piqué, davant dels qui el volen fer servir políticament, que porta deu anys fora del país i que no té simpaties ni antipaties particulars per cap candidat.

Si el Papa tornés a trepitjar Buenos Aires aquest 2024, segurament li agradaria fer una cosa que ja va confessar per carta al vaticanista Javier Martínez-Brocal, el qual el va sorprendre l'any passat comprant música clàssica en una botiga de discos a Roma. «El que trobo més a faltar d'aquesta diòcesi de Roma és no poder “trepitjar el carrer” com ho feia a Buenos Aires caminant d'una parròquia a l'altra.» Tot i que pronosticant l'explosió d'alegria que comportaria la visita de Francesc, seria molt inesperat que en el seu proper viatge tingués la llibertat per fer-ho.

SOLSONA

Festa Major en honor de sant Marc a la parròquia de Balsareny

El 25 d'abril la parròquia de Balsareny va celebrar la Festa Major en honor a sant Marc, patró de la vila. L'eucaristia fou presidida pel bisbe Francesc Conesa acompanyat dels capellans de les Unitats de Navàs, de Puig-reig i d'altres. Abans es va fer la benedicció del Panet de Sant Marc, que es va repartir als assistents. Els bastoners van fer de pròleg a l'eucaristia, acompanyada dels cants de la coral Sant Esteve de Balsareny.

URGELL

Inici dels actes del 800 anys Mare de Déu Canòlich
Mons. Joan-Enric Vives va presidir l'1 de maig a la parròquia de Sant Julià de Lòria la celebració eucarística en la qual es va beneir una representació de la Mare de Déu de Canòlich, realitzada per l'artista portuguesa Margarida Cepeda, que l'ha donat al santuari, i es va recepcionar una talla de la Mare de Déu dels anys quaranta, que ha estat donada per la família Marfany de Sant Julià, que l'ha custodiat en els darrers anys. Amb aquests actes, s'iniciaven les celebracions del 800 anys de la troballa de la Mare de Déu romànica.

GIRONA

Càritas presenta l'informe «Amb prou feines»

Càritas Diocesana de Girona ha presentat l'informe *Amb prou feines*, que analitza la incidència de l'atur i la precarietat laboral en les persones ateses per l'entitat i en el qual es posa de manifest que dues de cada tres persones treballadores ateses per l'entitat no té prou ingressos per viure dignament.

TORTOSA

Jornada Diocesana de Joves a Càlig 2023

Aquest any la jornada diocesana de joves s'ha fet a l'ermita de la Mare de Déu dels Socors a Càlig. Hi han participat uns 60 adolescents acompanyats pels seus mossens i catequistes. El lema de la jornada ha estat «Confia, Aixeca't i camina com Maria.» Ha estat una jornada dedicada a engrescar per a la JMJ de Lisboa d'aquest estiu.

TARRAGONA

La Comunitat Cenacolo celebra deu anys

El dissabte 29 d'abril va tenir lloc la celebració del desè aniversari de la implantació de la Comunitat Cenacolo a la nostra arxidiòcesi a través de la Fraternitat Mare de Déu de Misericòrdia de Cornudella de Montsant. L'arquebisbe Joan va presidir una eucaristia molt emotiva, que va ser acompanyada en els cants per un grup format per joves que descobreixen un nou sentit a les seves vides al Cenacolo.

LLEIDA

Catecumenat

Tretze catecúmens adults s'han incorporat a l'Església el IV Diumenge de Pasqua amb la recepció dels sacraments d'iniciació cristiana: el baptisme, la confirmació i la comunió. La cerimònia, a la qual s'ha afegit un jove que també ha rebut la confirmació, l'ha presidida el bisbe Salvador a la catedral.

VIC

Vine a l'«Aventura't» en el seu 10è aniversari!

Les colònies d'estiu de la Delegació de Joves fan deu anys i es prepara una edició ben especial per als dies 3-9 de juliol. «Aventura't» són unes colònies per a infants i joves de 7 a 12 anys i de 13 a 16. Durant una setmana s'ofereix un entorn a la natura on gaudir de l'estiu. Inscripcions i més informació: joves@bisbatvic.org / 93 883 26 55 / 609 323 374

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Trobada de Pasqua «Eixampla la teva tenda»

La Vicaria del Penedès-Anoia-Garraf la celebra a Vilanova i la Geltrú el diumenge 21 de maig, a les 17 h. Amb el lema de l'etapa continental del Sínode, els assistents *eixamplaran* el propi sentit eclesial visitant i coneixent dues realitats cristianes de la localitat: l'economat de Càritas i la capella de Sant Sebastià, cedida a la comunitat ortodoxa.

TERRASSA

Centenari del campanar Viladecavalls

El bisbe Salvador va presidir els actes de celebració del centenari del campanar de Viladecavalls. A les 11 h va presidir la missa a la qual va assistir l'alcalde i la corporació municipal, i seguidament els actes a la plaça.

TICA FONT

Centre Delàs d'Estudis per la Pau

Llegir llibres, una activitat essencial

En la lectura
trobarem les armes
defensives per
frenar l'horror del
món en què vivim

Ningú neix essent lector, s'arriba a ser lector transitant el camí de la iniciació a la lectura i, en aquest sentit, cal preguntar-se què fem tots plegats, com a pares, professors, llibreters o administració, perquè cada dia hi hagi més lectors. No són dies per queixar-se que la gent llegeix poc, sinó per expressar la necessitat de formar lectors, d'entrenar-nos amb la lectura.

De molt petita llegia contes que ma mare me comprava. Eren contes amb molta imatge i poca lletra. No en recordo el contingut, les històries o els personatges, però recordo llegir-los i rellegir-los moltes vegades.

Si d'alguna cosa puc estar agraïda dels meus professors és que me van ensenyar a gaudir de la literatura i del cinema, me van obrir al món de mirar-lo des de punts de vista diferents, aprendre que ningú mira el món des de la mateixa finestra i que, per tant, la percepció que tenim del món canvia segons la finestra des d'on el mirem. A través de la literatura i del cinema podem mirar el món des de la finestra de l'altre, encara que després acabem escollint mirar des de la finestra pròpia.

També voldria destacar el paper rellevant dels personatges, tant en la novel·la com en el cinema. Els personatges no són com nosaltres, no pensem i no actuen com nosaltres, tenen

la seva pròpia identitat, amb la qual cosa ens obliguen a posar-nos en la pell dels altres i ens ajuden a comprendre que ells viuran la seva vida com indica la seva història personal. Aquesta comprensió dels personatges ens pot ensenyar a no jutjar els altres, a no jutjar la persona encara que puguem criticar-ne les accions.

Com a lectors tenim el dret de la llibertat; llibertat de deixar un llibre si no ens agrada o de saltar-nos pàgines o d'anar al final o de debatre internament amb l'autor. Com a lectors podem manifestar empatia; cap altra experiència genera tanta capacitat d'empatia, de comprensió i d'acceptació de l'altre com a diferent, com llegir un llibre.

Avui dia hem de fer front a la postveritat, a les «falses veritats». Recorrem a la lectura de llibres, cerquem-hi els instruments per defensar-nos. En la lectura trobarem les armes defensives per frenar l'horror del món en què vivim, aquestes armes mai seran ofensives en el sentit destructiu i violent, però poden ser ofensives en el sentit transgressor i de descol·locar aquells que se senten amos de la veritat.

La imaginació al poder? No necessàriament, recorrem més aviat al poder de la imaginació que ens proporciona la lectura d'un bon llibre.

Preguntes errònies / Preguntes orientadores

Fem-nos les preguntes valentes que ens permetin continuar acompanyant el desenvolupament sa de les criatures i educar-les

ANNA RAMIS ASSENS
Pedagoga

La majoria de famílies i docents que mostren una certa inquietud o interès pel tema de les pantalles durant la infància acostumen a formular-me dues preguntes: quanta estona és adequada? A partir de quina edat podem deixar...?

Aquestes preguntes no es poden respondre, perquè cal molta informació prèvia. Són les preguntes que busquen respostes ràpides i fàcils: «Deu minuts a partir dels 3 anys.» Però tots sabem que no serveixen de res. Fer-se les preguntes correctes és molt important. Ho explico amb una analogia.

Imaginem-nos que en els nostres temps els infants, nens i adolescents fossin contínuament incitats a fer piscina (esports en equip, natació individual, jocs d'aigua, activitats educatives, curses, activitats lliures, organitzades...) i la majoria d'ells estiguessin més i més hores de la seva vida i cada vegada més aviat dins de piscines. La pregunta més absurda seria: «Però les piscines són bones o dolentes?» Tampoc serviria de gaire, amb la gran diversitat d'activitats possibles, preguntar-se per quanta estona o a partir de quina edat és adequat estar a la piscina.

Les respostes més orientadores són les que filen prim, les que aporten informació, per exemple, de les activitats que s'hi poden fer, i l'adequació al desenvolupament de cada infant. Sobre els efectes secundaris dels components de l'aigua de piscina en els òrgans del cos. Sobre la conveniència de conèixer i acompanyar certes activitats

dels fills o dels alumnes per part de la família o dels docents, o de fer-ne una de les activitats prioritàries per al gaudi o aprenentatge en família; o del sentit que té fer-ho obligatori en l'àmbit escolar. També seria bo buscar quines recerques científiques hi ha entorn de l'aprenentatge dels esports d'aigua en piscina, si és millor fer-les per descoberta, o de forma guiada...

Tornem a les pantalles: els dispositius digitals no són ni bons ni dolents per a infants, nens i adolescents. Tanmateix, ara ja sabem que:

—Les xarxes socials i els videojocs poden ser fàcilment addictius

—L'ús de pantalles abans dels 3 anys està fermament desaconsellat

—Els nens i nenes no són digitals, ho és la societat on neixen

—Un infant quiet davant d'una pantalla no és un nen tranquil, és un infant sol

—Les pantalles en mans dels adults ens distreuen de mirar les nostres criatures

—La creativitat no s'estimula jugant amb pantalles

—No hi ha adolescents addictes al Word ni a l'Excel ni a les Apps escolars

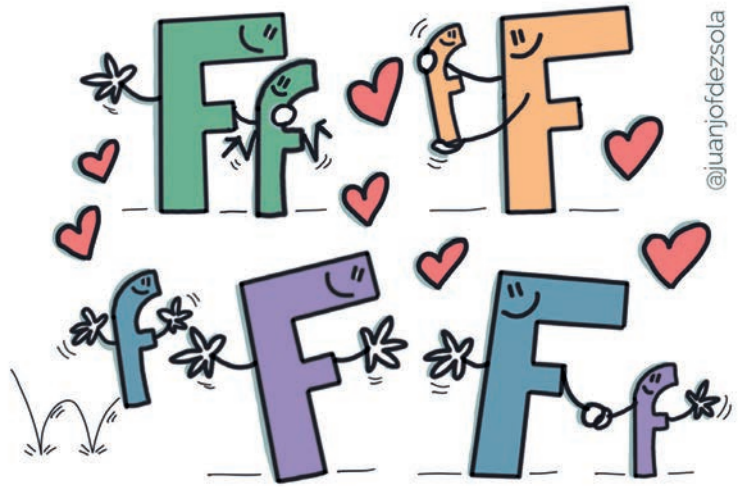
—L'aprenentatge no només necessita motivació extrínseca

— ...

Ara que en sabem més, i que ens amoinen més les pantalles, fem-nos les preguntes valentes que ens permetin continuar acompanyant el desenvolupament sa de les criatures i educar-les.

Relacions ecològiques

En qualsevol grup de persones que conviuen estretament circulen els afectes entre elles gràcies a les seves relacions i aquests seran els que ajudin a mantenir l'equilibri afectiu

BÁRBARA SOTOMAYOR RODRÍGUEZ I ALBERTO MASÓ PORTABELLA

Pares de família amb cinc fills
Gestionen la pàgina web
www.familiaeco3.com

Com n'és, d'agradable, gaudir de la natura! A tothom li agrada tenir al voltant un ambient net i cuidat; aleshores estem a gust perquè hi ha un equilibri, tots els organismes vius (els veiem o no) es relacionen entre ells i amb el seu medi, mantenint així aquest equilibri que permet el desenvolupament de tothom. Podríem definir l'ecologia com la ciència que estudia els organismes a «casa seva», en el seu medi, i les seves relacions.

Nosaltres també necessitem una casa neta i endreçada per estar-hi a gust, un bon ambient per estar relaxats, que dependrà de les relacions que tinguem amb les persones que conviuen amb nosaltres.

Encara que no ens n'adonem, tot el que fem influeix en els altres, per a bé o per a mal. Quan una persona té una actitud que deteriora el medi ambient diem que no és ecològica; doncs amb les nostres relacions passa el mateix: si no afavoreixen el bon ambient amb els familiars, companys de feina, amics..., allí on siguem, tampoc no seran ecològiques.

Pels ecosistemes naturals circula una energia que manté l'equilibri entre tots els components. En qualsevol grup de persones que conviuen estretament circulen els afectes entre elles gràcies a les seves relacions i aquests seran els que ajudin a mantenir l'equilibri afec-

tiu. Només hi ha dues menes de relacions, les amoroses i les no amoroses. Les primeres són aquelles en les quals pensem en el bé dels altres, fem un esforç per dur-lo a terme i procurem conèixer-los cada cop millor; són les que tenen canvis de rols amant-amat. Quan ens relacionem de forma no amorosa pensem a satisfer-nos nosaltres mateixos i no sempre cerquem el bé dels altres, és clar que aquestes no afavoriran un bon ambient, no seran ecològiques.

Moltes vegades, per cansament, preocupacions o simples badades, fem mal a les nostres relacions sense voler, són com petites «contaminacions» que convé reciclar i així renovar l'ambient; potser n'hi ha prou amb un gest afectuós o demanar perdó. D'altres vegades hem de reciclar les nostres pors o temors, aleshores necessitem valentia per prendre decisions que ens ajudin a tenir aquell medi favorable perquè creixi l'amor; per exemple, podria ser un canvi de feina o de domicili. Costa prendre aquestes decisions, però, un cop preses, solen tenir un resultat beneficiós en tot el nostre «ecosistema afectiu».

Les relacions ecològiques són totes les que ajuden a crear un medi favorable perquè s'hi desenvolupi l'amor i poder arribar a l'equilibri afectiu.

Finances útils per al Sud global

Oikocredit, cooperativa internacional de finances ètiques d'arrel ecumènica, capta diners per finançar projectes a Amèrica Llatina i el Carib, Àsia i Àfrica

Les imatges del reportatge corresponen al productor de cacau Entreprise Coopérative Kimbe, de Costa d'Ivori, que rep finançament d'Oikocredit.

Les finances, depèn d'on provinquin, poden ser una soga al coll o bé una taula de salvació per a projectes d'economia real que neixen als països del Sud global. Aquesta antítesi es podria reflectir, per un cantó, en les receptes neoliberals del Fons Monetari Internacional o del Banc Mundial que, històricament, han asfixiat els països que s'hi han endeutat. I de l'altre, tindriem les microfinances de la cooperativa Oikocredit a petits productors de països en desenvolupament que poden endeutar-se raonablement per construir futurs.

Aquesta és la proposta que fan des d'Oikocredit, una cooperativa internacional de finances ètiques d'arrel ecumènica que neix a Holanda l'any 1975 de la mà del Consell Mundial d'Esglésies, amb presència a 55 països i més de 58.000 inversors a tot el món (molts dels quals són particulars, amb una inversió a partir de 200 €) i que va tancar l'any 2022 amb un resultat positiu de 8,5 milions d'euros. «De vegades l'ajuda costa que transformi a tots els llocs i sovint és útil combinar subvencions amb altres tipus de col·laboració, com ara els microcrèdits o les finances ètiques

que també poden transformar l'economia d'un país i millorar les condicions de vida de la gent que hi viu», argumenta David Díaz de Quijano i Barbero, coordinador d'Oikocredit a Catalunya, a l'espai *Llevat dins la pasta*, de Ràdio Estel.

Precisament, aquest economista relata un itinerari professional que és tot un camí de conversió: «Després d'estudiar Administració i Direcció d'Empreses, vaig entrar a treballar en grans multinacionals, però sentia que no anaven en la línia dels meus valors. Em vaig començar a interessar en com podria aplicar el meu coneixement a fer el bé a la nostra societat i al planeta. Després de voltar pel món de la cooperació internacional, vaig conèixer Oikocredit i va ser la mescla perfecta: cooperació internacional, finances i transformació del món.»

El naixement d'Oikocredit té algunes coincidències amb el moment actual: el record del maig del 68 és viu, la guerra del Vietnam, l'apartheid de Sud-àfrica... i la secció més jove del Consell Mundial d'Esglésies que qüestiona on s'inverteixen els diners de les seves organitzacions. «I veuen que,

DAVID DÍAZ DE QUIJANO
«Dos-cents euros poden marcar la vida d'una persona que viu una situació d'exclusió o de pobresa en països del sud. Els préstecs allà són més necessaris que mai»

Els inversors d'Oikocredit són persones individuals, empreses i organitzacions socials i eclesials.

ABEL FERNÁNDEZ
«La missió social Conacado és, bàsicament, millorar les condicions de vida del petit productor de cacau i les seves famílies»

precisament, els diners s'inverteixen en el finançament de la guerra, cosa que està passant ara mateix amb Ucraïna. Així es va començar a crear una alternativa financera per dipositar els seus diners, d'acord amb els seus valors i principis», relata Díaz de Quijano.

Microcrèdits per transformar vides

«Dos-cents euros poden marcar la vida d'una persona que viu una situació d'exclusió o de pobresa en països del sud. Els préstecs allà són més necessaris que mai», assegura Díaz de Quijano, que ha vist el poder de transformació d'aquests microcrèdits, especialment en les dones, el puntal de moltes d'aquestes societats i que en són les primeres receptors (el 81% dels titulars de microcrèdits són dones).

«En moltes ocasions, als països del

Sud, les dones no tenen accés a recursos (per manca de títols de la terra o propietats) i els és molt difícil sortir de situacions de pobresa, perquè no tenen els avals ni els recursos econòmics per accedir a un préstec. A través dels microcrèdits, les dones poden demanar una petita quantitat i posar en marxa un negoci com ara un taller de costura o una paradeta en un mercat i anar retornant aquest préstec de mica en mica», relata el coordinador d'Oikocredit a Catalunya. Les dones, a més, «són més bones pagadores que els homes i els ingressos que obtenen dels petits negocis reverteixen molt més en la comunitat i en la família, per tant, hi ha un impacte social major».

Díaz de Quijano recorda algun projecte que ha conegut a Centreamèrica on les dones que rebien aquell microcrèdit, «no només aconseguen posar en marxa un negoci i tenir autonomia econòmica: a través d'això, de la formació i capacitació, i de relacionar-se amb d'altres dones en la mateixa situació, veies un canvi de la nit al dia en el seu nivell d'empoderament i autonomia en les seves vides... més enllà de la seva situació econòmica».

En aquests gairebé 50 anys de trajectòria, Oikocredit ha anat trenant una xarxa de 519 entitats sòcies a 55 països del Sud a les quals financen, amb criteris d'impacte social i ambiental positiu. La cartera de finançament el 2022 va sumar més de 1.000 M d'euros distribuïts en els sectors dels microcrèdits (767,9 M d'euros), agricultura sostenible-comerç just (175,7 M d'euros) i energies renovables (56 M d'euros).

Productors de cacau dominicans

Una d'aquestes entitats és la Coordinadora Nacional de Cacaoters Dominicanos (Conacado), una organització de productors de cacau de la República Dominicana que es va fundar l'any 1987 en el marc d'un projecte de cooperació internacional entre Alemanya i el govern dominicà. Conacado és líder en el mercat de cacau orgànic i comerç certificat, té més de 9.000 productors i ocupa 270 persones. L'organització actua en les diferents baules de la cadena de valor del cacau: producció, manipulació postcollita (preparació en condicions de qualitat: fermentació, assecat, classificació i empaquetat), industrialització (amb una planta transformadora pròpia per a 30.000 tones) i el comerç internacional.

«El que ens diferencia d'altres operadors és que som un grup de productors amb objectius afins que afegim valor per al benefici general dels membres associats i les seves comunitats, a diferència d'altres empreses comercials on es busca l'eficiència o els beneficis que es destinen al propietari», explica Abel Fernández, gerent comercial de Conacado. De fet, uns 56 milions de llocs de treball al món estan vinculats al cacau (6 milions d'agricultors i 50 dedicats al processament fins que arriba al consumidor), però, segons un informe de la Coordinadora Estatal de Comerç Just, amb uns petits agricultors empobrits donat que només perceben entre un 3% i un 6% del preu d'una xocolatina al supermercat (la resta es reparteix entre els intermediaris i els venedors finals).

La relació de Conacado amb Oikocredit es remunta a l'any 1999 i correspon bàsicament a crèdits recurrents a un termini concret, donat que el seu capital no és pas líquid sinó que està format pels actius que han desenvolupat al llarg del temps amb inversions significatives en infraestructures, com ara la planta de transformació i processament. A més, atenen les demandes financeres dels seus associats, amb la qual cosa «cada any hem de tornar una proporció significativa de la rendibilitat anual en lloc de capitalitzar». «Ens resulta més fàcil aquest finançament amb Oikocredit que amb el sistema financer de la República Dominicana, on les taxes d'interès són una mica més altes i tenim el risc canviar d'una moneda més feble que el dòlar o l'euro», resumeix Fernández.

El gerent comercial de Conacado assegura que estan transformant el seu entorn més proper: «Aquests serveis contribueixen a la supervivència i a enfortir una organització, mentre la mantenim estructurada. La missió social de Conacado és, bàsicament, millorar les condicions de vida del petit productor i les seves famílies, a més de mantenir-nos productius i complir totes les normatives i els criteris relacionats amb el comerç just i l'economia solidària. També hem pogut fer les inversions necessàries i operar amb eficiència, per així aconseguir el desenvolupament d'algunes comunitats, la solució de problemàtiques comunitàries... Tot això no seria possible si no s'hagués treballat en col·laboració amb els nostres mercats i clients i amb proveïdors ètics de serveis financers com Oikocredit.»

Oikocredit impulsa una campanya per créixer en capital social (invertimenlespersones.cat).

JOAN PLANELLAS I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

El retorn del cardenal

Benvolgudes i benvolguts, demà, dia 15 de maig, farà quaranta-cinc anys de l'arribada de les despulles del cardenal Vidal i Barraquer a la catedral de Tarragona. En aquell dia, també dilluns, però dilluns de Pasqua de Pentecosta, s'acomplí el seu desig manifestat en el testament: «Si moro a l'exili, desitjo que les meves despulles siguin traslladades a la catedral de Tarragona.» També, us he de dir que aquell dia vaig tenir el goig d'assistir a aquella efemèride, presidida per l'aleshores arquebisbe Josep Pont i Gol, amb tots els bisbes de Catalunya. Aleshores jove estudiant del Seminari de Girona, hi vaig venir amb els altres companys, essent la primera vegada que entrava a la catedral tarragonina.

El cardenal Vidal i Barraquer, impedit de tornar a la seva seu, morí a Friburg (Suïssa), la tardor de l'any quaranta-tres. El seu cadàver fou portat a la cartoixa de La Valsainte, en una sepultura provisional, sempre a punt per al retorn. Mort a l'exili com els herois, retornà vivent en l'esperit i la cripta de Sant Fructuós acollí, com una relíquia, les seves despulles. Aquest retorn fou un acte de voluntat seva i un acte de justícia de part de l'Església de Catalunya. Veritablement, l'activitat pastoral del cardenal fou pariona a la del Crist, configurant-se amb ell a través del dolor i de la incomprensió. Lluitant contra la intromissió de la dictadura de Primo de Rivera (1923-1930) en els afers de l'Església i de la República en ofegar-la. En esclatar la Guerra Civil el 1936, propugnà en bé de la pau entre germans una treva per tal d'entrar en

el terreny de la reflexió i de l'amor. Ni vençuts ni vencedors. Es preocupà constantment per la sort dels sacerdots i pel dolor de Catalunya. I sempre en contacte directe amb la Santa Seu.

Ara, el temps, filtrador de veritats, ha anat posant les coses al seu lloc. Comprenem, ara, l'heroisme del nostre cardenal remant a contracorrent del clima de passions congriades d'una banda i de l'altra, de trinxera a trinxera. Perquè, la Guerra Civil, més que una guerra d'ideologies, fou un desbordament de passions. El cardenal Charles Journet, essent professor de teologia a la Universitat de Friburg, conegué personalment Vidal i Barraquer, i va escriure d'ell: «He guardat un sentiment de veneració profunda pel cardenal. Era un home d'una gran elevació de pensament, d'una pietat profunda, d'una fe íntegra, incapaç de deixar-se vèncer per les dificultats quan havia vist on era el seu deure [...]. Ens ha donat exemple del que ha de ser un autèntic servidor de l'Església.»

El bon ministre de Déu cerca en tot la pau, fruit de l'amor. No pot, ni ha de refiar-se del triomf de les armes perquè la posició del servidor dels misteris de Déu és salvaguardar els valors del Crist, el prestigi del Regne sobrenatural en el nostre món. Sempre que l'Església s'ha refiat de les armes ha quedat malparada. En el procés de la seva passió, Jesús diu a Pilat: «La meva reialesa no és d'aquest món. Si fos d'aquest món, els meus homes haurien lluitat perquè jo no fos entregat als jueus. Però la meua reialesa no és d'aquí» (Jn 18,36).

Ben vostre.

AGUSTÍ CORTÉS SORIANO
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

Crist en persona

El camí de la Pasqua no sols acaba descobrint el rostre i la mirada («definitius») de Jesús, sinó tota la seva persona, amb el seu misteri, la seva llum i el seu poder.

La representació de la persona de Jesús en la seva integritat continua sent un impossible, perquè continua pertanyent al misteri inefable. Però les possibilitats de la icona es posen al servei de la nostra oració contemplativa.

Recuperem la virtualitat dels colors. En el seu conjunt els blaus, el rosa, el daurat, harmonitzen entre si, amb la serenitat que reflecteix el rostre. Algun especialista arriba a dir que aquesta harmonia recorda la de la música. El blau del mantell cobreix la túnica vermella de Jesús, com la seva humanitat vesteix la seva divinitat (en contrast amb la representació de Maria, en la qual el vermell de la divinitat cobreix el blau de la seva humanitat). Entenent que la humanitat de Jesús no sols és un «vestit» de la divinitat, sinó una realitat veritablement assumida en unitat de persona. Però el seu mantell d'humanitat ha fet visible, accessible i propera la seva divinitat: és el rostre profundament humà del Déu cristià. El Verb, a través del qual Déu se'ns comunica, ha aconseguit el punt màxim de vinculació amb nosaltres i amb la nostra història.

En aquest sentit el llibre de la Sagrada Escripura, que sosté a la seva mà esquerra, s'ha de veure en continuïtat amb la seva humanitat, amb la túnica que cobreix el seu mantell. Totes les lletres de l'Escripura, de l'Antic i del Nou Testament, parlen d'Ell, revelen el seu misteri, de la mateixa forma que la seva humanitat. El llibre està obert, perquè, segons l'Apocalipsi, Ell, l'anyell ferit, va ser l'únic capaç d'obrir els seus segells, és a dir, el seu

sentit profund i autèntic (cf. Ap 5,6-9). Tot en Jesús és comunicació, comunicació d'amor, donació de si mateix.

La seva mà dreta beneeix. Tota la seva obra va ser benedicció, la benedicció única i definitiva per a la humanitat, com diuen els evangelis que «alçà les mans i els va beneir» (Lc 24,50). És el Salvador, que atorga el do i la gràcia de Déu a tots els homes. Els tres dits oberts volen recordar les Tres Persones de la Trinitat, mentre que els altres dos fan referència a la doble naturalesa de Jesucrist. És possible veure en els dits creuats el monograma de Crist: la I, la C, el mitjà i el polze creuats, la X i la segona C (ICXC = abreujadament, Jesucrist, en grec).

No van faltar en la història, ni avui, els qui van negar la divinitat de Crist. Però la icona, amb la comunitat de la qual prové, té clar que s'ha de proclamar obertament la bellesa de la seva humanitat assumida pel Verb de Déu.

Per a valorar la imatge que contemplem, hem de recordar el pas immediatament anterior, el punt des del qual anem acompanyant Jesús. És a dir, aquell Jesús sumit en la foscor del sofriment extrem, el Jesús sotmès i «fracassat». És el moment de proclamar allò que va tenir la seva expressió perfecta en el Credo: «es va fer home... va patir, va morir, va ser sepultat... va ressuscitar i seua a la dreta del Pare...». Allò que inspirà profundes i senzilles oracions, que posant de manifest el secret que encisava a sant Pau, l'amor en el cor de la Trinitat. Com aquesta síntesi del Patriarca Philarète, de Moscou, davant la representació de la Trinitat de Rublev: «El Pare és l'Amor que crucifica; el Fill és l'Amor crucificat; i l'Esperit Sant és la força invencible de la Creu (és a dir, de l'amor mateix).»

COMENTARI DE LA PARAULA

La promesa de l'Esperit

GLÒRIA MONÉS

Continuem en el discurs de comiat (Jn 13-17). Les paraules d'avui se centren sobretot en el verb *estimar*: comença i acaba dient que qui estima Jesús guarda els seus manaments. Estimar Jesús és la condició imprescindible per complir els seus manaments i complir-los és la prova que l'estimem. Però, sorprenentment, no dona cap llista de manaments. Hem d'anar al context global de l'Evangeli per poder respondre aquestes qüestions. És clar que per a la comunitat és cabdal la vinculació a la persona de Jesús. La fe en Jesús implica una adhesió personal a ell, una adhesió que culmina amb estimar-lo. Aquesta estimació és la que ens empeny a complir els seus manaments, que segons Joan 13,34 es pot resumir en un de sol: estimar els altres com Jesús ens ha estimat. És a dir, que l'amor a la humanitat es reflecteix en unes accions a favor de tots els homes i les dones. Aquest amor als altres és la manera que tenim de verificar que nosaltres realment estimem Jesús i que actuem com Ell va actuar.

D'una altra banda, Joan fa una comparació entre els infants, orfes de pare, i els deixebles, orfes del seu mestre. En aquell temps els orfes eren un grup marginat que es trobava sotmès als capricis dels poderosos. Jesús no vol deixar orfes els deixebles. Jesús anuncia als seus deixebles que va a la casa

del pare, però que tornarà a estar amb ells. Ell va al Pare i intercedirà pels seus deixebles. Demanarà que els envii l'Esperit de la veritat, el qual habitarà per sempre dins d'ells. Els deixebles no estaran mai sols. L'Esperit els guia i els ajuda a conèixer i romandre en la veritat, en el missatge de Jesús. Feia poc que Jesús mateix havia dit als seus deixebles que Ell era la veritat. En canvi, el món no pot conèixer ni veure Jesús. A l'Evangeli de Joan la paraula *món* representa aquells que rebutgen, s'oposen i són hostils a Jesús. No obstant, el Pare estima el món i no l'abandona. Hi envia el seu Fill i, més tard, Jesús també hi envia els seus deixebles.

Que l'Esperit Sant ens il·lumini i ens menii a estimar Jesús. Estimar és fer la voluntat del Pare. Ell veu com estimem el seu Fill i que estimem la humanitat, igual que Ell ho ha fet des de sempre. Que l'Esperit ens ajudi a guardar els manaments de Jesús, a estimar el món, el qual tancat en si mateix, no vol saber res de Jesús. Jesús viu i és entre nosaltres, també nosaltres vivim i veiem Jesús quan estimem. No n'hi ha prou amb un coneixement teòric de Jesús o una confessió de la fe en Jesús. La fe ha de reposar en una obertura real i d'estimació a tota la humanitat.

JAUME BALATEU
Biblista

CONSULTORI BÍBLIC

QUIQUE FERNÁNDEZ

Coordinador d'Escola d'Animació Bíblica

Com es presenta el Diable a través dels llibres de l'Antic Testament?

Per començar amb cert ordre «cronològic», tot i que hi ha realitats que no es mouen en la nostra dimensió d'espai i temps, caldria dir que el primer aspecte a tenir en compte, el denominat «pecat dels àngels caiguts», no se'ns narra, com a tal, a l'Antic Testament, sinó que el trobem a 1Pe 2,4.

Això no és obstacle perquè ja des del primer moment l'Esclitura ens presenti el Diable o Maligne. Al llibre del Gènesi és presentat en una de les seves imatges més conegudes, la serp temptadora, que enarbora la primera manipulació de la religiositat: «Sereu com déus» (Gn 3,1-15). Resulta curiós com, mentre que en alguns casos es presenta el Diable com a atalaiador del mal (Jb 1,6-7,2,1-2) o com a acusador del mal (Za 3,1-2), en altres casos és presentat com a «provocador» del mal, com a temptador (Gn3 o la major part del llibre de Jb). També se'ns dona a conèixer l'enveja del Diable (Sv 2,24).

Respecte del caràcter personal del Diable, cal destacar tres aspectes a tenir en compte:

- No només se'ns presenta el Diable o Maligne com a «capitost» del mal, sinó que també se'ns parla de dimonis en plural: els *sedim*, d'origen babilònic (Dt 32,17) o els *seirim*, que són com sàtirs representats en forma de boc.
- Alguns d'aquests dimonis reben noms propis. Per exemple, Azazel (Lv 16) o Asmodeu, «esperit de la còlera» (llibre de Tb).
- I, per descomptat, de manera implícita, es fa referència al Maligne cada vegada que es presenta el mal o la temptació.

Cal ressaltar que des de la primera imatge amb què se'ns presenta el Diable, en forma de serpent, també se'ns anuncia la nostra esperança: «Posaré enemistat entre tu i la dona, entre el teu llinatge i el seu.» El fruit del ventre de Maria, el Fill de Déu, vencerà el mal i ens redimirà.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

VI Diumenge de Pasqua

Lectura primera

Ac 8,5-8.14-17

Els imposaven les mans i rebien l'Esperit Sant

Lectura dels Fets dels Apòstols

En aquells dies, Felip baixà a la província de Samaria, i predicava el Messies als de la regió. Unànimement la gent feia cas de Felip, després de sentir-lo i de veure els prodigis que feia: els esperits malignes sortien de molts posseïts, xisclant tant com podien, i molts invàlids o paralítics recobraven la salut. La gent d'aquella província se n'alegrà molt.

Quan els apòstols, a Jerusalem, sentiren dir que Samaria havia acceptat la paraula de Déu, els enviaren Pere i Joan. Hi anaren, doncs, i pregaven per ells, perquè rebessin l'Esperit Sant, que encara no havia vingut sobre cap d'entre ells; només havien estat batejats en el nom de Jesús, el Senyor. Pere i Joan els imposaven les mans, i rebien l'Esperit Sant.

Salm responsorial

65

Aclama Déu, tota la terra.
Canteu la glòria del seu nom,
canteu la seva fama gloriosa.
Digueu a Déu:
«Que en són d'admirables, les
vostres obres!» **R.**

R. *Aclama Déu, tota la terra.*
O bé: Al·leluia.

«Tota la terra es prosterna
davant vostre
i canta la glòria del vostre nom.»
Veniu a contemplar les gestes de
Déu.
Que n'és d'admirable el que fa
amb els homes! **R.**

Convertí el mar en terra ferma,
passaren el riu a peu eixut.
Ell és la nostra alegria,
ell, que sempre governa amb el
seu poder. **R.**

Veniu, fidels de Déu, escolteu-me;
us contaré el que ha fet per mi.
Beneït sigui Déu:
No ha refusat la meva súplica,
ni m'ha negat el seu amor. **R.**

Lectura segona

IPe 3,15-18

*En el cos va ser mort, però en
l'Esperit fou retornat a la vida*

Lectura de la primera carta de sant
Pere

Estimats, reverencieu de tot cor el Crist com a Senyor. Estigueu sempre a punt per donar una resposta a tothom qui us demani la raó de l'esperança que teniu; però feu-ho serenament i amb respecte. Guardeu neta la vostra consciència; així els qui critiquen la vostra bona conducta de cristians s'hauran d'avergonyar d'haver-ne malparlat. Si és voler de Déu, val més sofrir per haver obrat bé que per haver obrat malament. També Crist morí una vegada per raó dels pecats. Ell, el just, va morir pels injustos, per conduir-nos a Déu. El seu cos va ser mort, però per l'Esperit va ser retornat a la vida.

Al·leluia

Jn 14,23

*Qui m'estima farà cas de les meves
paraules,
diu el Senyor; el meu Pare l'estimarà
i vindrem a fer estada en ell.*

Evangeli

Jn 14,15-21

*Pregaré el Pare que us doni un altre
Defensor*

Lectura de l'evangeli segons sant
Joan

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Si m'estimeu,

guardareu els meus manaments; jo pregaré el Pare, que us donarà un altre Defensor, l'Esperit de la veritat, perquè es quedi amb vosaltres per sempre. El món no el pot rebre, perquè no és capaç de veure'l ni de conèixer-lo, però vosaltres sí que el coneixeu, perquè habita a casa vostra i està dins de vosaltres. No us deixaré orfes: tornaré a venir. D'aquí a poc, el món ja no em veurà, però vosaltres sí

que em veureu, perquè jo visc, i vosaltres també viureu. Aquell dia sabreu que jo estic en el meu Pare, i vosaltres en mi, i jo en vosaltres. El qui m'estima és aquell que té els meus manaments i els compleix; el meu Pare l'estimarà, i jo també l'estimaré i me li farà conèixer clarament.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, Santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIAL I)
TEMPS DE PASQUA
(SALTERI: SETMANA 2)

Maig

14. DIUMENGE

Diumenge VI de Pasqua, Blanc.

Lectures: Fets 8,5-8.14-17/ Salm 65 / 1 Pere 3,15-18 / Joan 14,15-21
SANTORAL: Gemma Galgani, vg.; Macià o Maties, apòstol; Pasqual I, p.; Teodora Guérin, rel. i fund.

15. DILLUNS

Sant Isidre Llaurador (MO), Blanc.

Lectures: Fets 16,11-15 / Salm 149 / Joan 15,26-16,4a
SANTORAL: Eufraasi, b. i mr.; Joana de Lestonnac, rel. i fund.; Torquat, b. i mr.

16. DIMARTS

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 16,22-34 / Salm 137 / Joan 16,5-11
SANTORAL: Germer, b.; Honorat, b.; Joan Nepomucè, prev. i mr.; Margarida de Cortona, rel.; Simó Stock, prev.

17. DIMECRES

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 17,15.22-18,1 / Salm 148 / Joan 16,12-15. O bé **Sant Pasqual Bai-**

lón (ML), Blanc.

SANTORAL: Adrió, mr.; Restituta, vg.

18. DIJOUS

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 18,1-8 / Salm 97 / Joan 16,16-20. O bé **Sant Joan I, papa i màrtir (ML), Vermell.** A Tarragona: **Sant Pròsper (MO), Blanc.**

SANTORAL: Fèlix de Cantalici, rel.; beat Joan Gilbert, rel.; Rafaela-Maria Porras, rel. i fund.

19. DIVENDRES

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 18,9-18 / Salm 46 / Joan 16,20-23a. A Tarragona: **Sant Joan I, papa i màrtir (ML), Vermell.** A Vic: **Sant Francesc Coll i Guitart (MO), Blanc.**
SANTORAL: Alcuí de York, ab.; Celestí V, p.; Ciríaca.

20. DISSABTE

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 18,23-28 / Salm 46 / Joan 16,23b-28. O bé **Sant Bernardí de Siena, prev. (ML), Blanc.**
SANTORAL: Baldiri, mr.; Basilissa, vg.; Hilari i Silvi, b.

El Sant 18 DE MAIG

Fèlix de Cantalici

Nascut el 1513 en una família humil de pagesos a Cantalici, a Itàlia, Fèlix es va convertir a partir d'un accident en el qual va estar a punt de morir trepitjat pels bous. En aquell moment, va prometre a Déu que es dedicaria a la vida de santedat. Per fer-ho, va decidir ingressar al monestir Citta Ducale d'Anticoli, on va esdevenir membre de la comunitat caputxina. Ja com a caputxí, Fèlix va ajudar els més necessitats durant més de 40 anys, demanant almoïna per després repartir-la a les famílies més pobres i als malalts. Per entendre el seu afany per la santedat, només cal veure quina és la frase que sempre deia als seus companys quan li preguntaven per què feia una tasca tan dura i cansada: «O sant, o res», repetia. A més de dedicar-se a la caritat, Fèlix també va ajudar sant Felip Neri en la revisió de la regla dels oblats de sant Carles Borromeu, a la qual va afegir que «cada sacerdot s'ha de preocupar per celebrar molt bé la missa i per resar devotament els salms cada dia, l'Ofici Diví». Va morir el 1587 a l'edat de 72 anys, i va ser canonitzat pel papa Climent XI el 1712. Anteriorment, el papa (Sixt V) ja havia assegurat que s'havien obtingut 18 miracles per la intercessió de Fèlix de Cantalici.

«Aquest sacrifici meu i vostre »

JAUME GONZÁLEZ PADRÓS
Institut de Litúrgia ad instar
Facultatis

Just abans de l'oració sobre les ofrenes, el sacerdot que presideix l'acció litúrgica pronuncia aquesta monició, la primera i més genuïna entre les diverses possibilitats que ofereix el missal. Diu així: «Pregueu, germans, perquè aquest sacrifici, meu i vostre, sigui agradable a Déu, Pare omnipotent.» La resposta de l'assemblea, ja coneguda, acull i rubrica el que proposa el sacerdot.

La primera qüestió que planteja aquesta invitació tan precisa és que ens disposem a celebrar un *sacrifici*. És un recordatori quotidià del fet que l'eucaristia és «un sacrifici perquè *representa* (fa present) el sacrifici de la Creu, n'és el *memorial* i perquè n'*aplica* el fruit» (Catecisme 1366).

La segona cosa a destacar de la frase que tractem és l'afirmació del sacerdot que diu aquest sacrifici és «meu i vostre». Què significa aquesta apropiació? I, per què primer el «meu», en llavis del ministre ordenat, precedint el «vostre», de tota la comunitat que celebra?

La resposta a aquests interrogants és clara i necessària. Aquest «meu» és possible en tant que el sacerdot celebra la missa *in persona Christi*, essent, en aquest marc sacramental, autèntica icona del Crist. Revestit amb els ornaments sagrats es posa davant l'assemblea, la saluda, la presideix, la instrueix, etc., en tant que Crist, gràcies a la unció de l'Esperit Sant rebuda en l'ordenació sacerdotal. Ho va recordar amb precisió el Vaticà II: «Els

preveres... en virtut del sagrament de l'Orde, són consagrats a imatge de Crist, summe i etern sacerdot, per predicar l'evangeli i pasturar els fidels i per a celebrar el culte diví, com a veritables sacerdots de la Nova Aliança» (*Lumen gentium* 28). Per tant, pel ministeri ordenat, especialment dels bisbes i dels preveres, la presència del Crist com a Cap de l'Església es fa visible enmig de la comunitat dels creients (cf. *Lumen gentium* 21 i Catecisme 1548).

A més del que acabem de dir, la monició comentada ens fa avinent que «l'eucaristia és igualment el sacrifici de l'Església. L'Església, que és el Cos de Crist, participa en l'ofrena del seu Cap. Amb Ell, ella mateixa s'ofereix tota sencera... En l'eucaristia, el sacrifici del Crist també esdevé el sacrifici dels membres del seu Cos. La vida dels fidels, la seva lloança, el seu sofriment, la seva pregària, els seus treballs, s'uneixen als de Crist i a la seva ofrena total, i adquireixen així un nou valor. El sacrifici del Crist present a l'altar dona a totes les generacions de cristians la possibilitat d'unir-se a la seva ofrena» (Catecisme 1368). Per tot això, el «vostre», referit al sacrifici de Crist, és del tot legítim i oportú.

Per tant, primer el del Cap, Crist («sacrifici meu...») i, a la vegada, el de tot el Cos de Crist («...i vostre»). Amb la viva consciència de l'eucaristia com a veritable sacrifici, podrem celebrar de forma adequada la litúrgia d'aquest sagrament cimal.

Pelegrinatges a Lourdes

QUIM BANET MASUET

Aquest any les persones que peregrinaran a Lourdes s'endinsaran en la figura de l'Esperit Sant

L'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa us vol informar que ja hem obert les inscripcions per als pelegrinatges a Lourdes.

Cada any, un grup molt nombrós es posa en camí, surt de casa seva i es dirigeix al santuari de Lourdes per pregar units cinc dies amb la Mare de Déu i, al seu costat, descobrir Jesús i trobar l'Amor.

Aquest any et proposem que facis brillar la llei eterna que Déu ha gravat en el cor de tots els homes. Si t'estimen i estimes, ets feliç. Aquesta veritat és el gran secret dels nostres pelegrinatges; junts descobrim la llei de l'amor.

Si tens una discapacitat o malaltia, deixa't estimar i respon amb amor a l'amor. Anunciem a tots els joves que Lourdes és una escola d'amor, on se't necessita per compartir la teva energia, il·lusió i fe. Al costat dels necessitats descobriràs el veritable sentit de la vida. Tots esteu convidats a participar d'aquesta experiència que us marcarà per sempre.

Acompanyat pel cardenal de Barcelona, resaràs a la gruta de Lourdes, caminaràs amb Maria a la processó de les torxes i participaràs de l'Amor de Jesús en moltes activitats. Aquest any les 800 persones que hi peregrinarem ens endinsarem en la figura de l'Esperit Sant, demanarem a Maria que ens ajudi a sentir l'Amor entre el Pare i el Fill. Des d'aquí fem una crida a tothom perquè faci un forat a la seva agenda i busqui l'oportunitat de venir a Lourdes amb l'Hospitalitat per acompanyar persones malaltes i/o amb discapacitat.

Que ningú no s'ho deixi perdre, que en aquest món actual val la pena créixer en el camí de l'amor, la tendresa i la humilitat que porta a la felicitat.

Els propers pelegrinatges són del 29 de juny al 3 de juliol, i del 21 al 25 de setembre.

Per a inscripcions i més informació us podeu adreçar al telèfon 934 874 009, enviant un WhatsApp al 683 463 449 o escrivint un correu a info@hospitalitat.org.

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte

de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

Postals des d'Andalusia

La Festa dels patis

La primavera llueix amb força a les ciutats i pobles andalusos. Especialment a Còrdova, que cada any organitza la Festa dels patis, semblant la bellesa a tota la ciutat. Té una vessant doble: l'arquitectònica, el pati de la casa en ell mateix, que com que està inclosa al centre històric és Patrimoni de la Humanitat des del 1994, i la festiva, que va ser inclosa a la llista de Patrimoni Cultural Immaterial per la Unesco el 2012. La festa té una tradició popular des de la segona meitat del segle XIX, a la qual es va donar format institucional amb un concurs instituit per l'Ajuntament el 1921. Amb les aportacions naturals, els períodes romà (la *domus*), àrab i cristià, la «casa cordovesa» s'ha anat enriquint amb la història. Les cases principals de la noble cordovesa (sòbria per fora, exuberant per dins), els convents i els cases benestants que ens han arribat presenten un mateix tipus constructiu que s'adapta a la perfecció a aquest clima d'hiverns relativament suaus i estius abrasadors.

L'historiador cordovès Juan José Primo Jurado, director de l'Institut Andalus del Patrimoni Històric, ens ha ofert una conferència interessant, organitzada pel Cercle Cultural Averroes, detallant la història i les característiques principals dels patis. No es tractava d'edificis dividits en apartaments amb poca llum i ventilació, sinó d'espais oberts als veïns, on es vivia en família com en els pobles antics.

Ara, al llarg de la primera quinzena de maig, el concurs de patis posa una nota de color a la capital cordovesa i esdevé un missatge etern per a les noves generacions: la convivència; el benestar en el servei a tothom; un esperit fort de família que es desenvolupava en l'ajuda de tots per a tothom qui gaudia del seu pati.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Agraïment

Voldria donar les gràcies a Laura Restrepo Chueca. El dia 23 d'abril apareixia en aquesta secció una carta seva en la qual explicava que havia vist *La Passió de Llinars* i en lloava el text i les interpretacions. El grup de teatre Till-Tall, que posa en escena l'obra, i tota la gent que la fa possible, volem donar-li les gràcies per aquest gest. Que hi hagi persones com la Sra. Restrepo, que recomani la nostra *Passió* i la doni a conèixer és molt important per a nosaltres. Creiem fermament en aquest tipus de difusió: recomanacions que surten del cor i que fins i tot es veuen empeses a fer una carta al director per donar-hi més visibilitat. Paraules com les seves ens empenyen a no defallir i a continuar amb la il·lusió d'aixecar, cada any, una nova edició de *Veniu a mi. La Passió de Llinars*.

REYES BARRAGÁN GUTIÉRREZ
Directora de *Veniu a mi. La Passió de Llinars del Vallès*

El català a les nostres celebracions

Pel que fa a l'article del número 2275 de *Catalunya Cristiana* (publicat el 23 d'abril) en record del cardenal Arriba i Castro, en la part que es refereix a la dificultat que tenia el cardenal per acceptar les formes pròpies d'aquest país, molt especialment les diferències lingüístiques i les dificultats en la seva relació amb l'abat Aureli M. Escarré per aquesta causa, constato que actualment a la nostra Església diocesana estan apareixent de nou les mateixes dificultats. Ara, però, no solament provenen d'algunes persones de la nostra jerarquia, sinó, en molts casos, de laics i fidels que no volen fer cap esforç per entendre la nostra llengua ni la nostra manera de ser.

Segons el meu parer, s'acosten temps difícils, però no podem renunciar a la nostra idiosincràsia. Hem de lluitar amb tota la caritat possible i comprensió, però sense renunciar a les nostres conviccions. Ens hi juguem la nostra identitat i la de les properes generacions. Tal com deia l'abat Escarré, «no demanem que parlin català, sinó que pensin en català».

MIQUEL NADAL ROSAS

L'esperança és una virtut

Adam P. Stern, director de psiquiatria del Centre Berenson-Allen, als Estats Units, afirmava fa uns mesos que «l'esperança és un component essencial del nostre benestar» i postulava que els professionals de la salut pública haurien de centrar els seus esforços a intentar augmentar els nivells d'esperança i, per extensió, els nivells de salut i benestar.

Però no és el mateix donar sentit i certesa sobre el futur que combatre les malalties cròniques, les malalties mentals o una dieta inadequada de la població. L'esperança no és cap problema mèdic. L'esperança és una virtut, és conseqüència de la pròpia experiència, de la consciència del significat de la pròpia vida. Tot i això, les societats riques i postreligioses, com és el nostre cas, arriben a convertir l'esperança en una qüestió sanitària. Necessitem esperança, però no ens la poden donar els metges, és una virtut teològica.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

«Quan preguem junts, el Senyor fa caure els murs de les nostres divisions»

El sacerdot Rafael Vázquez Jiménez és un dels autors i coordinadors del llibre «Caminar juntos. Manual de ecumenismo»

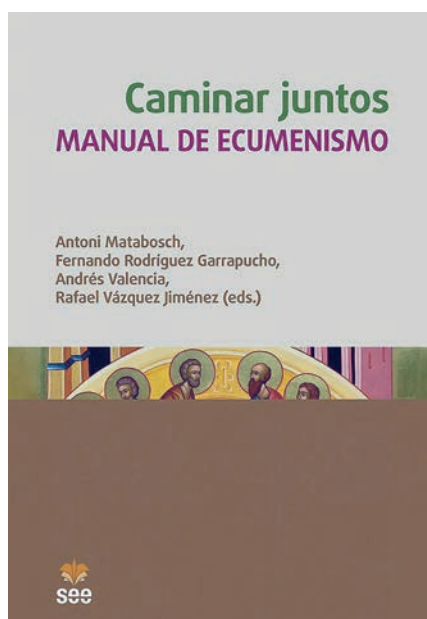
MAC

«La pregària comuna és l'«ànima» del moviment ecumènic»

El sacerdot Rafael Vázquez Jiménez, doctor en Teologia Dogmàtica per la Universitat Gregoriana de Roma, és director de la Comissió per a la Doctrina de la Fe de la Conferència Episcopal Espanyola i director del Secretariat de la Subcomissió episcopal per a les Relacions Interconfessionals i el Diàleg Interreligiós. També és sotsdirector del Centre Superior d'Estudis Teològics San Pablo a Màlaga. És un dels quatre autors i coordinadors de llibre *Caminar juntos. Manual de ecumenismo*, publicat per San Esteban Editorial.

Quin és l'objectiu principal d'aquest llibre?

Ser un instrument per a la formació ecumènica de sacerdots, religiosos i laics. La formació és fonamental per a una bona praxi ecumènica, que eviti el risc del relativisme en els diàlegs i postures intransigents de temps passats. Avui dia ens calen persones ben formades i sensibilitzades amb l'ecumenisme, atès que la realitat en la qual hem de viure la nostra fe cristiana és confessionalment plural; per això el sacerdot, el religiós, el laic en aquests moments ha de

ser un home i una dona del diàleg.

Ha resultat complexa l'elaboració d'aquest volum?

Durant tres anys, quatre professors (Antoni Matabosch, Fernando Rodríguez Garrapucho, Andrés Valencia i un servidor) ens hem encarregat de coordinar l'edició d'aquest manual, en el qual s'ha convidat a participar altres experts en ecumenisme de diverses facultats, tant europees com sud-americanes, i pertanyents a diferents confessions cristianes. L'experiència ha estat àrdua, ja que s'ha hagut de consensuar esquemes, índexs, temàtiques..., però, ahora, d'un gran enriquitment en contrastar opinions, reflexions teològiques, etc. El manual que presentem és fruit del diàleg i del consens, i vol ser un instrument per al diàleg.

La convivència amb persones d'altres confessions religioses cristianes pot suposar un enriquitment des del punt de vista personal i espiritual?

En l'ecumenisme, a més dels diàlegs pròpiament entre experts i teòlegs, es parla del diàleg de la vida, que és el que ens du a establir relacions d'amistat i col·laboració en el dia a dia. Aquestes relacions són molt positives perquè permeten descobrir l'altre en allò que és comú de l'existència humana; un altre igual a mi que plora i riu, estima i pateix, i cerca resposta a les mateixes preguntes. I, en el cas del diàleg ecumènic, algú amb el qual compartim un mateix baptisme, i una mateixa fe en Jesucrist, amb qui puc pregar i donar testimoni comú de l'Evangeli. Això obre el cor, la ment i ens ajuda a descobrir que ens uneix molt, malgrat les nostres diferències.

Iniciatives com la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians o les trobades organitzades per la Comunitat de Taizé contribueixen a l'anhel de caminar plegats cap a un horitzó comú?

La pregària comuna és l'«ànima» del moviment ecumènic, deia el Concili Vaticà II en el decret *Unitatis redintegratio*, i fa uns anys el papa Francesc deia que era l'«oxigen» de l'ecumenisme. Quan preguem junts, el Senyor fa caure els murs de les nostres divisions. Ell ens desmunta i ens fa sentir units en una mateixa fe, es crea un es-

pai de llibertat en el Senyor i això ens anima a continuar avançant en aquest camí d'unitat, fins que un dia puguem asseure'ns junts al voltant de la mateixa taula de l'Eucaristia, que serà la màxima expressió de la unitat visible que anhelem assolir.

Per què provoca tanta desconfiança parlar encara avui d'ecumenisme?

La manca de formació ha comportat que en molts àmbits es malinterpreti l'ecumenisme. Molts pensen que l'ecumenisme és una negociació en què hem de cedir elements fonamentals de la nostra fe; uns altres temen perdre la seva pròpia identitat en el diàleg, per por a ser absorbits per les majories... Res a veure amb l'ecumenisme! I d'aquí la necessitat de la formació ecumènica. El diàleg ha de ser molt respectuós amb la identitat dels interlocutors i ens situa en estat de recerca de la Veritat en l'enriquitment de l'intercanvi. L'ecumenisme ens desinstal·la de posicions que poden estar contaminades pel pecat, i ens ajuda a tots a ser més fidels a la voluntat de Crist per a la seva Església.

En quin moment es troba actualment el diàleg ecumènic?

Acostumo a dir que si comparem la nostra situació actual amb la de fa seixanta o setanta anys, podem estar més que satisfets de tot el que s'ha avançat en aquests anys, després de segles de divisió i excomunionis recíproques. Avui hem deixat de mirar-nos amb recels; les diferents Esglésies i comunitats eclesials, en la seva majoria, estam en disposició per dialogar i col·laborar juntes. Hi ha un gran respecte i estima per l'altre, i hem avançat molt en documents de convergència i acords. Però l'ésser humà és impacient i ens agradaria anar més ràpid, i que tots aquests acords sobre el paper es transparentin més en la realitat de les nostres Esglésies. Las presses, això no obstant, poden fer-nos ensopegar. Deixem que continuï sent l'Esperit Sant el que marqui el ritme de la comunió, però tampoc no li posem obstacles.

La Festa Major dels Sants Màrtirs de Vilassar de Dalt (1623-2023)

El cardenal Joan Josep Omella va presidir la missa commemorativa.

JOAN CASANOVAS ROS

Membre de la Junta de la Confraria dels Sants Màrtirs

El dissabte 29 d'abril va tenir lloc a la parròquia de Sant Genís de Vilassar de Dalt l'ofici de Festa Major dedicat, enguany, a la commemoració del 400è aniversari de l'arribada a Vilassar de les relíquies dels Sants Màrtirs.

Va ser una missa concelebrada, presidida pel cardenal arquebisbe de Barcelona, Joan Josep Omella, acompanyat per Mn. Antoni Suriol, rector de Vilassar de Dalt i de Cabriels, i pels preveres de les parròquies veïnes, els de l'arxiprestat de la Cisa i els vinculats a la parròquia. La Coral Mareny va interpretar la missa *A little jazz mass*, de Bob Chilcott.

En acabar, es van venerar les relíquies i es van cantar els goigs. Després de l'ofici, i abans d'un dinar de germanor, es va anar al Museu-Arxiu, on es va inaugurar una exposició commemorativa. Aquesta mostra és una manifestació més d'un ample ventall d'activitats, que contempnen un concert de l'Escolania de Montserrat, un sopar popular i, fins i tot, un cicle de conferències.

La història dels Sants Màrtirs arrenca l'any 1623, quan el vilassarenc Salvador Riera dona al poble una gran quantitat de relíquies procedents de Càller, capital de l'illa de Sardenya. Com que les relíquies corresponien a 67 cossos diferents, des del primer moment es van designar amb el nom genèric de Sants Màrtirs, atesa la

impossibilitat de referir-s'hi amb un nom propi.

La gent de Vilassar de fa 400 anys va acollir amb els braços oberts aquelles relíquies i van edificar una capella amb un altar i un gran retaule on guardar-les. Van votar la celebració anual de la Festa Major cada 29 d'abril i van iniciar la singular tradició d'*obrir i tancar els Sants Màrtirs* en la seva festivitat. També es van crear uns administradors i una Confraria, encara vigent, que ha estat l'organitzadora dels actes commemoratius.

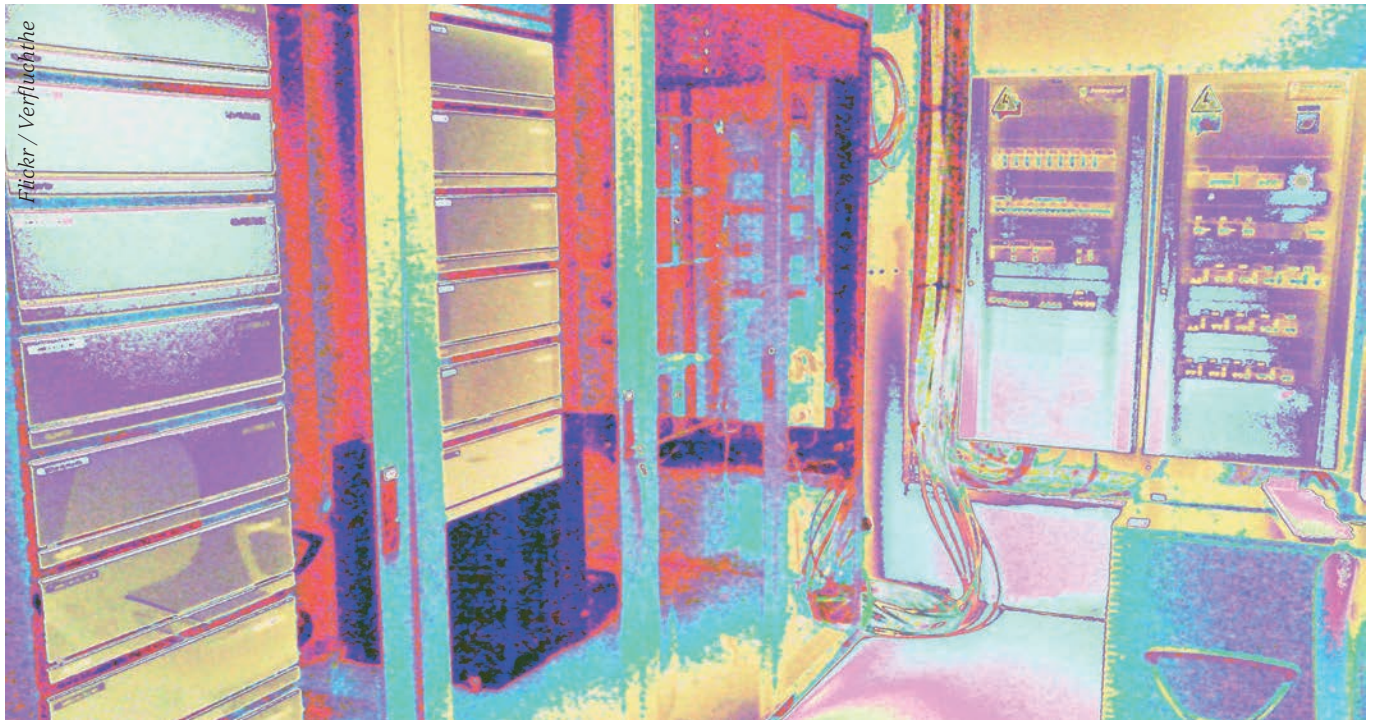
Les festes religioses dels Sants Màrtirs sempre van estar vinculades amb la música. Cal destacar els onze interludis musicals per a les Completes de l'últim dia de la Festa, que daten del segle XVIII, i que, degudament orquestrats, encara s'interpreten actualment. A finals del segle XIX es va escriure i musicar una nova versió dels goigs, que ha esdevingut tot un himne vilassarenc.

Hi ha també una tradició de commemoracions. Sota l'impuls de Mn. Josep Mas, el 1923 es va celebrar el tercer centenari amb diversos actes, com ara que desfilassin per primer cop els antics gegants de Vilassar. Des d'aleshores, aquests gegants, en Lluís i la Maria, protagonitzen el Ball dels Sants Màrtirs a l'interior de l'església. Una altra fita commemorativa destacable —el 350è aniversari— va ser la representació del *Retaule dels Sants Màrtirs*, obra d'Esteve Albert, entre els estius del 1972 al 1987, interpretada per més de doscents actors aficionats a la plaça de la vila.

Al capdavant, aleshores com avui, la devoció i la Festa dels Sants Màrtirs és un element d'identitat i de cohesió de poble, un tret identitari de Vilassar de Dalt.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Dos supermicroscopis a Cerdanyola del Vallès

Aquests supermicroscopis seran d'ús mundial i ajudaran a dissenyar productes més eficients.

MN. FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

És una notícia prou rellevant per parlar-vos-en. No fa gaire us explicava que a Cerdanyola del Vallès hi ha instal·lat el sincrotró Alba, que treballa amb molta efectivitat en la investigació del món microscòpic i que ara s'està remodelant per convertir-lo en el sincrotró Alba II, per poder abastar totes les demandes d'investigació internacionals que rep sense parar. Mentrestant, ja s'hi han instal·lat dos supermicroscopis electrònics d'una gran potència, que es van inaugurar el 24 de febrer passat. És d'aquesta nova instal·lació que he cregut que us n'havia de parlar. S'ha anomenat JEMCA (Joint Electron Microscopy Center at Alba; o sigui, Centre Conjunt de Microscòpia Electrònica a Alba). Faran un servei de primera línia a investigadors en el camp de les estructures d'ordre microscòpic.

El primer microscopi s'ha anomenat Crio-Tem. Ha suposat una inversió de 1,7 milions d'euros i està liderat per l'Institut de Biologia Molecular de Barcelona (IBMB). El seu primer objectiu és l'anàlisi de proteïnes per escatir-ne l'estructura. Ho farà a -180° , perquè la proteïna, dissolta, s'ha de congelar molt ben congelada. Després, el microscopi en fa milers de fotografies en diferents orientacions per obtenir-ne la imatge en 3D.

El segon microscopi, que ha costat 4,1 milions, s'ha pensat per estudiar materials a escala atòmica. És un perfeccionament o evolució d'uns microscopis electrònics que ja es feien servir. Permetrà conèixer bé els components dels materials que es fan servir en la creació de dispositius, perquè dona informació de com estan distribuïts els elements a escala atòmica.

Em direu que ha estat una despesa molt gran la construcció d'aquests dos supermicroscopis: 5,8 milions d'euros en total! És cert, però, com que seran d'ús mundial i ajudaran moltíssim a dissenyar productes més eficients, han merescut tenir col·laboració internacional: la meitat ha anat a compte del Fons Europeu de Desenvolupament Regional (Feder), destinat a projectes de creació, adquisició i millora d'equipaments i plataformes científiques i tecnològiques. Benvinguts aquests 2,9 milions amb què han contribuït.

Què hi podem dir nosaltres? Ens sembla que, si és cert que aquests microscopis tenen la utilitat que es diu que tindran, no podem dir-hi res en contra, sinó desitjar que Déu els concedeixi que tinguin de debò l'èxit que els seus constructors pensen que obtindran.

GENT DE CASA

Ricard Botifoll i Riu

El germà Ricard Botifoll va desenvolupar una obra immensa a Sierra Leone.

JOAN PALLARÈS-PERSONAT

Nascut a Barcelona el 15 de febrer del 1917, Ricard Botifoll i Riu va tenir dues vocacions: la medicina i la religiosa. Va ser de la generació on la guerra civil el va agafar amb vint anys. Acabada aquesta, va poder concloure els seus estudis de medicina, i bo i acabada la carrera, es va especialitzar en pneumologia. Va exercir vuit anys en un hospital antituberculós de Barcelona, fins que va ingressar als Germans Hospitalers de Sant Joan de Déu el 1950.

Destinat al Manicomi de Sant Boi, on se centrà en la prevenció de la tuberculosi entre els malalts, ocupà diversos càrrecs dins de la congre-

gació, entre ells, el de secretari del pare general Higiní Aparicio el 1959. El 1966, quan estava a punt de complir els cinquanta anys, marxaria de missioner a l'Àfrica.

A Lunsar (Sierra Leone) fundaria la primera missió, sent-ne director i desenvolupant una tasca humanitària i mèdica de gran envergadura fins al punt que va ser nomenat, juntament amb el germà Jose Maria Pérez, Cap de la Tribu, un honor vetat als blancs. El papa sant Joan Pau II va reconèixer els seus mèrits i li va concedir la medalla *Bene Merite Vatican* l'any 1993, per haver aportat a Sierra Leone una obra immensa i consolidada.

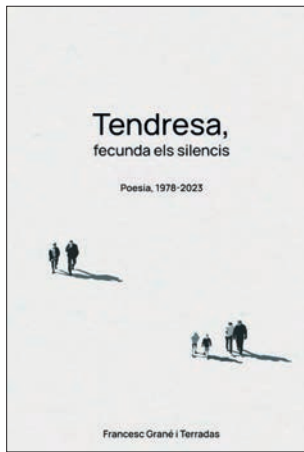
El 1996 portava tres dècades a l'Àfrica; era a punt de complir els vuitanta anys, amb la salut molt malmesa i un accident que li va causar una fractura òssia. Va retornar a la península. La seva especialitat de pneumòleg havia estat molt útil en la lluita contra la tuberculosi i contra l'Ebola, del qual va viure els primers brots coneguts.

Un càncer de pell produït pels raigs X li fou tractat, però finalment li van haver d'amputar totes dues mans; fet que acceptà amb gran exemplaritat.

L'any 1999 va anar a residir a la nova residència per a germans malalts que acabava de ser inaugurada i allà, l'any següent, va poder celebrar, en companyia de familiars i germans, i amb religiosos d'altres comunitats, el mig segle de professió religiosa.

Valorat pels qui el conegueren per la seva radicalitat al servei dels malalts, alhora que per una gran humilitat i senzillesa, el van fer tota la vida una persona estimada en el seu entorn, amb fama de bon gestor i capacitat per resoldre problemes i situacions complicades. També va ser un home diligent, de ploma il·lustrada, creatiu i bon historiador, i va destacar pels seus dots intel·lectuals.

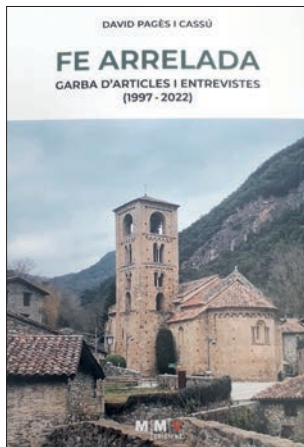
Moria a Saragossa el 7 de juny del 2001, als vuitanta-quatre anys d'edat i cinquanta-dos de vida religiosa. El seu funeral va ser celebrat pel superior de la congregació, fra Pascual Piles.

FRANCESC GRANÉ i TERRADAS

Tendresa, fecunda els silencis
Eulogos Community, 2023, 364 pàg.

Francesc Grané, doctor en Comunicació i Humanitats, recull en aquest llibre poemes caracteritzats per la seva transcendència sobre temes com l'amor, el dolor o la llibertat. «Transcendència en la immanència i confiança infinita en el poder de la comprensió humana», explica la crítica literària Christine Stern en el pròleg.

DAVID PAGÈS i CASSÚ

Fe arrelada
Edicions MMV, 2023, 256 pàg.

Aquest llibre de David Pagès, escriptor i dinamitzador cultural, conté treballs breus d'una alta qualitat literària i entrevistes amb cristians i cristianes singulars i notablement rellevants. El fil conductor de tots aquests textos són la llengua i la fe, els dos elements vertebradors de la identitat del poble català.

Llibres més venuts el mes d' ABRIL

GEMMA RUIZ PALÀ
Les nostres mares
Edicions Proa

XAVIER BOSCH
32 de març
Editorial Univers

MARIA VICTÒRIA MOLINS
Abraçades
Editorial Claret

+claret

LLEONARD DEL RIO CAMPAJÓ

Nits d'insomni
Parnass Ediciones, 2023, 244 pàg.

El present volum aplega una cinquantena d'articles de temàtica diversa, escrits en un estil planer i casolà, de l'il·lustre periodista i escriptor igualadí Leonard del Rio Campmajó. L'objectiu, en paraules seves, és esdevenir «una mena d'entreteniment per passar-hi bones estones».

CARME ELIAS

Quan deixi de ser jo
Columna Edicions, 2023, 208 pàg.

Un testimoni vitalista sobre l'Alzheimer narrat en primera persona per una de les actrius més admirades del nostre país: Carme Elias. Un relat que barreja la duresa de conviure amb aquesta malaltia amb el sentit de l'humor i l'emoció. L'actriu pretén amb aquest llibre donar visibilitat a l'Alzheimer.

CRÍTICA DE TEATRE

Xoc de futurs

ANDREU SOTORRA
andreu.sotorra@gmail.com

L'actriu Bàrbara Roig en una de les escenes de l'obra «El temps i els Conway» al Teatre Nacional de Catalunya.

Temps d'entreguerres del segle XX. Temps convulsos. Temps també dels Conway. Però malgrat això, l'escriptor i dramaturg J. B. Priestley (Manningham, Bradford, Regne Unit, 1894 - Stratford-upon-Avon, Regne Unit, 1984), autor de l'obra *El temps i els Conway*, fa que el record de la Primera Guerra Mundial i l'evidència del que serà la Segona Guerra Mundial només hi ressonin en la llunyania, com un teló de fons.

La mirada que ha fet Àngel Llàcer, com a director, fa un salt tan espectacular com agosarat a totes les anteriors versions. Els temps, com el temps dels Conway, han canviat. El teatre, també. Poques vegades es treu tot el profit que es pot treure de les possibilitats tècniques que permet l'escenari de la Sala Gran del Teatre Nacional de Catalunya com s'ha fet en aquesta ocasió en què la sumptuosa escenografia creada per Marc Salicrú pren vida des del primer moment, com si fos un personatge més.

El temps i els Conway arrenca amb un excés d'alegria espantant més semblant a una festa de disfresses que no pas a una festa d'aniversari. L'alegria espantant es modera quan fa l'entrada la matriarca Conway, una fita —per no dir un

abans i un després— que ha marcat la prou reconeguda trajectòria de l'actriu Màrcia Cisteró, que manté amb fermesa les pujades i baixades de la senyora Conway, les seves ditribes, les seves preferències per cadascuna de les quatre filles i els dos fills, la seva llengua esmolada i el punt de cinisme, amb geni i figura, malgrat l'enfonsament.

El director Àngel Llàcer ha aconseguit un repartiment compacte de deu intèrprets sense que cap d'ells estigui fora del seu paper. Els ha matisat un a un en un acurat treball d'actors que ha acompanyat també amb l'ajudantia de direcció d'Enric Cambay. I els ha fet brillar com el xarol de l'època en cadascuna de les escenes que gairebé tots protagonitzen. La mitjana de més del 90% d'ocupació demostra l'acceptació per part dels espectadors.

El temps i els Conway és un «xoc de futurs». I manllevo aquí el títol d'una sèrie estrenada recentment, de producció francoalemanya, en clau de docuficció (es troba a Filmin), que mostra precisament quan, com i per què van ser, aquells temps d'entreguerres, temps convulsos, sobretot a Europa. Els mateixos temps convulsos que fan esclatar els Conway en mil bocins.

AMB BON HUMOR

«EL TEMPS I ELS CONWAY»,
de J. B. Priestley
TRADUCCIÓ: Joan Sellent
MÚSICA: Manu Guix
INTÈRPRETS: Júlia Bonjoch,
Màrcia Cisteró, Biel Duran,
Bàrbara Roig, Carles Roig,
Albert Triola, Júlia Truyol, Mar
Ulldemolins, Ferran Vilajosana i
Roser Vilajosana
DIRECCIÓ: Àngel Llàcer
Sala Gran, Teatre Nacional de
Catalunya, Barcelona. Fins al 21
de maig.

CRÍTICA LITERÀRIA

Descobrir i meditar l'Apocalipsi

JORDI SOLEY
Editor i lector

ADRIEN CANDIARD

Unas palabras antes del Apocalipsis

Ediciones Encuentro, 2023, 96 pág.

Les reflexions del dominic Adrien Candiard al seu darrer llibre, *Unas palabras antes del Apocalipsis*, poden sobtar de vegades, però és el que té tornar a l'Evangeli com si el llegíssim per primer cop.

Que passem per moments imprevisibles i inquietants és evident. És temps, doncs, de tornar als textos apocalíptics i descobrir que en realitat no són imatges d'horror i aniquilament, sinó del que el seu mateix nom significa: revelació. I, per tant, són un missatge d'esperança. Com escriu l'autor, «la paradoxa de la bona nova és que potser necessitem acceptar parlar una mica de la fi del món per retrobar, en aquest mateix món, un pessic d'esperança».

Però potser el gran encert d'aquest llibre sigui fixar-se en el discurs «escatològic» del mateix Jesús al capítol 13 de l'evangeli de Marc. Un text que mostra que aquesta mirada sobre el sentit de la història no és un caprici d'un Joan vell i al·lucinat, sinó quelcom de nuclear al missatge de Jesús.

També l'encerta Candiard quan no s'entesta a retallar l'abast del missatge apocalíptic. Ni història ja passada, ni missatge estrictament espiritual. Tot això pot ser vàlid, però és incomplet. Si només és el relat del que va passar, «la Paraula de Déu és una realitat morta, un testimoni del passat, que ja no ens diu més que un vestigi arqueològic». Reduir-ho a la nostra vida interior és ignorar que «Déu es presenta sempre com el Déu de la història, i no només com el Déu de la intimitat». Fent-se eco de Chesterton, el dominic conclou: «Tot és legítim, a condició que no es presenti com a exclusiu.»

L'encerta de nou quan ens fa veure que la fi cap a la qual marxa el món no és només el seu final, sinó allò que li dona sentit: «La fi de la qual parla Jesús no és el moment en què tot s'atura, sinó, al contrari, una consumació cap a la qual tendeix tota la història humana.»

Tornem-hi, doncs, a meditar aquestes paraules, conscients que «un discurs apocalíptic no és un jeroglífic a desxifrar, sinó un sentit a acollir».

UN NOU LLINDAR

La resposta la té l'esperança

Avui, de manera explícita o silenciosa, se'ns presenten moltes ocasions per respondre a interrogants com «qui som?», «d'on venim?» i «quin és el nostre destí?». El seguidor de Jesús sap en qui i on ha de situar la resposta perquè sap que l'esperança, la fe i la caritat constitueixen el fons comú de la seva espiritualitat. Quan diem fe, diem confiança; quan diem confiança, diem esperança; quan diem confiança, també diem amor i caritat. Confiar en Déu serà, sobretot, sentir-se estimat per Ell.

Quan nosaltres tractem de respondre, experimentem l'exigència del testimoni, com ho ha fet Jesús. Sant Agustí ens anima a fer-ho quan diu: «Tot el que expliqueu, feu-ho de manera que el qui us escolti cregui; tot escoltant, esperi; i estimi tot esperant.» Serà important, en qualsevol situació, la recuperació de l'esperança com a eix entre la fe i la caritat. Per això, se'ns anima a donar resposta: «Reverencieu de tot cor el Crist com a Senyor. Estigueu sempre a punt per donar una resposta a tothom qui us demani raó de l'esperança que teniu» (1Pe 3,15).

L'esperança que hem rebut com a do ha de posar arrels en la situació històrica i cultural que vivim, i ho ha de fer en aquells àmbits on es troba més afectada pel desànim. Patim un clima d'inseguretat marcat per la desconfiança i abunda un cotitzat profetisme de calamitats. Fins i tot en grups compromesos, s'observa un cert cansament, fruit d'una sensació fatalista i de resignació. Enfront d'aquesta complexa realitat, els cristians hem d'afirmar que la resposta la té l'esperança, la que «no pot defraudar ningú, després que Déu, donant-nos l'Esperit Sant, ha vessat en els nostres cors el seu amor» (Rm 5,5).

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

Agenda

Barcelona

ESGLÉSIA DE SANT GAJETÀ

El **diumenge 14 de maig**, a les 17.00, concert de piano (Guillem Furió) a favor de la Fundació Mános Providentes; el **dissabte 20**, a les 17.00, concert final de curs per a la Fundació Mirada de Esperanza (c/ Consell de Cent, 293 - Barcelona).

PA DE SANT ANTONI

El **dijous 18 de maig**, a les 20.00, inauguració de la mostra *Pa de Sant Antoni*, amb obres de sor Isaura al convent de Sant Antoni de Pàdua de Barcelona (c/ Santaló, 80).

MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES

El **dissabte 20 de maig**, a les 9.45, recés de silenci contemplatiu amb el mètode de Franz Jalics (activitatspuelles@gmail.com).

ART MEDIEVAL

El **dissabte 20 de maig**, a les 11.00, la Fundació Joan Maragall i el MNAC organitzen la visita *El lent camí cap al món terrenal* (Perico Pastor i Anna M. Blasco). Inscripcions: www.museunacional.cat.

GERMANDAT DEL ROCÍO

El **diumenge 21 de maig**, a les 10.00, missa de romers a l'església de Sant Jaume de Barcelona; a les 11.00, sortida del penó amb recorregut de la carreta pels carrers del Barri Gòtic; a les 13.30, comiat de la Mare de Déu de la Mercè a la seva basílica.

ESCOLA DE FAMÍLIES

El **diumenge 21 de maig**, a les 10.30, grup de diàleg sobre la transsexualitat amb el testimoni d'una mare al teatre de Sant Miquel dels Sants (c/ Escorial, 163 - Barcelona).

IV CICLE DE CONCERTS D'ORQUE

El **diumenge 21 de maig**, a les 18.00, concert de Sílvia Sabater (soprano) i Josep Lluís Viladot (or-

gue) a la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià (pl. Sarrià, 5 - Barcelona).

Sant Feliu de Llobregat

ORDENACIONS

El **diumenge 14 de maig**, a les 18.00, ordenació com a diaques permanents de Toni Oia i Manuel Arnedo a la catedral de Sant Feliu de mans del bisbe Agustí Cortés.

PAU

El **dissabte 14 de maig**, a les 21.00, *Missa per la Pau* de Bernat Vivancos amb l'Escolania de Montserrat i Veus-Cor Infantil Amics de la Unió a l'abadia de Montserrat.

BÍBLIA

El **divendres 19 de maig**, a les 18.30, *L'Aliança del Sinai* amb fra Bernat Folcrà a la sala Mn. Vinyeta de Vilafranca del Penedès.

SANTUARI DE MONTSERRAT

El **dissabte 20 de maig**, a les 11.00, missa conventual presidida per Mons. Joan Enric Vives; a les 13.00, benedicció de la majòlica de la Mare de Déu d'Arboló al Camí dels Degotalls; a les 16.00, veneració de la Moreneta.

Terrassa

CENTRE CULTURAL MARATA

El **diumenge 14 de maig**, a les 11.00, concert de guitarra romàntica mediterrània amb Fernando Espí a la parròquia de Santa Maria de Marata - les Franqueses del Vallès.

Vic

COVA DE MANRESA

El **cap de setmana del 26 al 28 de maig**, recés de Pentecosta *Acollir el do de l'Esperit* amb David Guindulain, s.j. Inscripcions: info@covamanresa.cat.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè els moviments i grups eclesials redescobreixin cada dia la seva missió evangelitzadora

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de **appec**
editors de revistes i digitals
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

 El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

Director: Òscar Martí Navarro
Consiliari: Mn. Miquel Ramón Fuentes
Sotsdirectora: Carme Munté Margalef

Redactors: Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra
Lingüista: Montserrat Pibernat
Fotògraf: Agustí Codinach

Col·laboradors d'aquesta setmana:
Jaume Balateu, Quim Banet, Pilarín Bayés, Joan Boronat, Joan Casanovas, Juanjo Fernández, Quique Fernández, Tica Font, Antonio Gil, Jaume González Padrós, Montserrat Martínez, Alberto Masó, Ignasi Miranda, Glòria Monés, Rodrigo Moreno, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Josep Oriol Pujol, Quique, Anna Ramis, Leticia Soberón, Jordi Soley, Bàrbara Sotomayor, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat
administracio@catalunyacristiana.cat
publicitat@catalunyacristiana.cat
subscripcions@catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272
SANT FRUITÓS DE BAGES

Dipòsit Legal B 14.387/79

ISSN català: 2938-2238
ISSN internet: 2938-2254

Les opinions expressades pels nostres col·laboradors no reflecteixen necessàriament la d'aquest setmanari

CARME MUNTÉ MARGALEF

Jordi Pacheco (Girona, 1980) és periodista *freelance*, director de l'agència *Flama* i de la revista *Foc Nou*. Des del 2007 ha col·laborat amb nombrosos mitjans escrits i audiovisuals cobrint temes relacionats amb la cultura, la religió i els drets humans. És graduat en Comunicació per la UOC i membre del Col·legi de Periodistes de Catalunya.

Com afrontes aquesta nova responsabilitat al capdavant de l'agència de notícies Flama?

Amb il·lusió i agraïment envers els responsables de la Fundació Dr. Albert Bonet i la Federació de Cristians de Catalunya, que han confiat en mi per dur a terme aquesta renovació de *Flama*. L'agència funciona des del 2005, però la nova etapa comença de zero. Per tant, caldrà treballar molt per adquirir una rutina de treball estable que ens permeti donar la màxima cobertura possible d'allò que passa i al mateix temps assolir l'objectiu que *Flama* esdevingui una veu més influent en el panorama informatiu eclesial a casa nostra.

Per on passa la renovació de l'agència?

La renovació té dos eixos: el primer té a veure amb l'aspecte tècnic i d'imatge i ha comportat la creació d'una nova pàgina web més moderna i atractiva amb què es busca facilitar l'accessibilitat als nous formats i continguts. Tambés s'ha creat un logotip nou per a la capçalera. L'altre eix té a veure amb l'aspecte editorial: continuarem treballant en clau d'actualitat, com fins ara, però donant més prioritat al contingut propi. El que no canvia són els valors fundacionals de *Flama*: l'amor a Catalunya i l'amor a l'Església.

Vau començar la nova etapa amb una entrevista al pare Bernabé Dalmáu. Quins continguts propis ofereix? Ampliareu el nombre de col·laboradors?

L'objectiu és abordar la realitat eclesial catalana i d'arreu amb una mirada pròpia, i ho fem a través d'entrevistes, reportatges i anàlisis dels esdeveniments que es donen

Jordi Pacheco, director de l'agència de notícies «Flama»

«Els valors fundacionals de «Flama» són l'amor a Catalunya i a l'Església»

des de la més petita comunitat de fe fins a l'àmbit del magisteri eclesial i altres qüestions que tenen a veure amb els diversos vessants de la vida humana i amb la defensa dels seus drets culturals, polítics i econòmics. D'altra banda, estem treballant per crear una xarxa de col·laboradors que ens ajudin a portar-ho a terme.

Com valoren el panorama mediàtic cristià català i quin és l'espai propi de Flama?

Crec que és un panorama molt viu i dinàmic, i que hi ha una rica pluralitat de veus. Des dels mitjans més grans fins als més petits, tots s'esforcen per informar sobre l'Església i el fet religiós amb professionalitat, rigor i amb el tarannà propi de cadascú. Pel que fa a *Flama*, el

repte és precisament aconseguir ressituar-nos dins d'aquest ecosistema posant èmfasi en aquells àmbits de la informació on podem aportar més i que potser estan un pèl més desatesos com ara allò que té a veure amb la Doctrina Social de l'Església i els drets humans.

Quina és la importància de fer xarxa?

És molt important saber fer xarxa perquè al final tots formem part d'allò que en diem comunicació eclesial: ja sigui des de mitjans de comunicació diocesans com fundacions o altres entitats d'Església. Buscar vies de col·laboració estretes pot ser una bona manera d'encarar un futur que, amb el progressiu empentiment de les nostres comunitats, no serà fàcil.

“Sense el menjador de l'Església, jo no podria viure”

Marca la 'X' a favor de l'Església a la declaració de la renda

X EN JOSEP, X TU, TANTS

portantos.es